

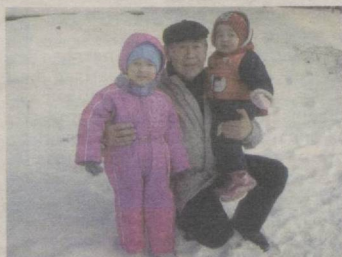

Боболар руҳи
шод бўлди

2

Олимжон Салимов:

Болаларни алдаш осон деганлари ёлғон

4

"Уяли" телефон
уятлими?

6

Ўн беш

миллионнинг эгаси

8

ДОЛЗАРЪ МАВЗУ

Тиббий кўрикдан кўрқманг!

у оилангиз, фарзандларингиз
сиҳат-саломатлигини
кафолатлайди

...ФХДБ бўлими мудирининг қабулига борган эдим. фаршимда ўтирган йигитга сер соламан: кўринишдан бирор жиддийроқ идорада ишлайдиганга ўхшайди, кийимлари расмий, бўйинбоғи сўнгги урфда боғланган, оқ кўйлагининг кўкрак чўнтагида қизил гувоҳнома кўриниб турибди, кўлида қора дипломат. Мен на-

вбат бўйича ундан кейинги ўринданаман, шу боис ўзимча "Гапни дангал-дангал айтадиган чўрткесар одамга ўхшайди, ичкарида кўп қолиб кетмаса керак", деб ўйлаб қўйдим. Аммо у жуда ҳаяллади. Ахийри, эшик силтаб очилди, "гувоҳномали" уни жаҳл билан ёпди-да, ҳеч қаерга қарамай тўғри ташкарига йўналди. Оббо, опохоннинг кайфиятини бузган бўлса, ишим битиши қийинлашар экан-да, деган хавотирда ичкарига кирдим. Ҳақиқатан ҳам, хона тўрида ўтирган аёлнинг юзи тунд эди. У бироз ўтгач, кўлини пешонасидан олиб, "Хўш, сенга нима керак?" дегандек тикилди. Кимлигимни, муддаомни айтдим. Опохон дарров ўзини тиклаб, орадаги нокулайликни тарқатиш учун олдинги ҳамсуҳбатидан ёзғира кетди:

— Одамлар намуна худбин бўлмаса-я, ҳозир чиқиб кетган йигит бир маъсума қиз билан оила қурмоқчи. Бироқ ўзи чет элда ОИТСга чалиниб келган, тиббий кўрик хулосалари чиққанига икки ойдан ҳам ошди. Мен уларнинг никоҳига қаршилиқ қилаяпман, йигит эса бунга ҳаққингиз йўқ, дейди. Ҳар гал ҳар хил жойлардан сим қоқилади, "куёвтура" қандайдир гувоҳномаларини пеш қилади. Биламан, у қизнинг бошини айлантдириб олган...

— Қизнинг ота-онаси бундан хабардормикин? — бошқа масалада келганим ёдимдан кўтарилиб, воқеага қизиқиб кетдим.

— Менимча, йўқ, аммо улар қонуний никоҳсиз тўй бўлмайди, деб қатъий туриб олишган. Шунинг учун йигит оёғи қуйган товукдек юғурапти.

— Аслида, бундай вазиятда икки томоннинг ўзаро розилиги бўлса, никоҳ расмий қайд этилиши керак, шундайми?

— Ҳа, тўғри-ку-я... Биласизми, қиз тушунмаяпти, ахир, бу нафақат ўз жонига, балки туғилажак фарзандлари жонига ҳам қасд қилиш билан баробар-ку!

(Давоми 3-бетда.)

Гарчи ҳали ўлкамизда қиш фаслининг совуқ тафти сезилиб турган бўлса-да, лекин дала-қирлар ва боғларда уйғониш нафаси кезаётгандай.

— Насиб этса, бу куртаклар очилиб, эртага мева тугади, — дея набирасига табиатнинг бетакрор манзараларини таърифлаётган онахоннинг ёруғ ниятлари барчамизга йўлдош бўлсин.

Турғунбек МАҲКАМЗОДА сурат-лавҳаси

Ушбу сонда:

Фарзандларнинг сонидан кўра соғлиги муҳим.....	2	Пора олаётган шифокор кўлга тушди.....	6
Оқибатга ҳам ҳужжат керак?!.....	5	Кассага эмас, кассага тушган кредит.....	6
Ноқонуний фаолиятга йўл йўқ!.....	5	Сув остида яшаш мумкин.....	7
Номуста нарх қўйганлар.....	6	Ўзбек нима дейди?.....	7
		Фирибгарлар «фирмаси».....	8
		Еврофутбол: энг арзон чипта нархи.....	8

Ватаннинг гул-лолалари

Кўхна ва ҳамиша навқирон Самарқандда ўрнатилган Мирзо Улуғбек ҳайкали пойига "Мен ўз ишимни муносиб ворисларимга қолдирдим" деган мазмундаги ибратли сўзлар битиб қўйилибди. Дарҳақиқат, ўзидан ишончли зурриёдлар қолдириш, келажак авлодларини баркамол этиб тарбиялаш башарият учун асл муддаодир.

Эслийлик, Юртбошимиз 1992 йилиёқ "Келажак бугундан бошланади. Ҳозир тарбия масаласига эътибор қилинмаса, келажак бой берилади. Тарбиядан ҳеч нарсани аямаймиз", дея энди оёққа тураётган мустақил давлатимиз сиёсатининг энг устувор йўналишларидан бирини аниқ ифода-лаб берганди. Ана шундан буён эртанги кун эгалари бўлиши ёшларимизнинг таълим-тарбияси ҳамиша асосий эътиборда бўлиб келди. Кадрлар тайёрлаш миллий дастури, Мактаб таълимини ривожлантириш давлат уюмимиллий дастури, узлуқсиз таълим тизимининг ҳаётга жорий этилиши халқимиз тарихидаги улкан янгиланишлардан бўлди, десак янгишмаймиз. Аналик ва болаликни ҳимоялаш мақсадида амалга оширилган ишлар замирида ҳам келажак авлод тақдирини ҳақида қайғуриш, ҳар томонлама илмий ва маърифатли авлодни вояга етказишдек олижаноб мақсадлар ётибди. Бугун биз айна истиклол йилларида жамиятимизнинг асосий таянч кучларидан бири ёшлар сиёсати борасида эришган улкан ютуқларимизни ҳар канча мамнуният билан таъкидласак арзийди. Шу ўринда муболагасиз айтиш мум-

кинки, дунё микёсида Ватанимиз шарафини муносиб ҳимоя қилаётган спортчиларимиз, фан олимпиадалари совриндорлари, олим ва зукко ўғил-қизларимиз номи истиклол фарзандлари сифатида неча асрларга татиғулик салкам йигирма йиллик тарихий зарварларга битилмоқда.

Яна шунини алоҳида таъкидлашни ис-

БАРКАМОЛ АВЛОД

тардик, таълим ва тарбияни биргаликда олиб бориш тажрибаси қисқа вақт ичида улкан муваффақиятларга эришишимизда энг асосий омилларидан бири бўлди. Зеро, бу иш умуммиллий масалага айланиб, фақат таълим муассасалари вазифаси доирасида чекланиб қолмайди. ФХДЁ идоралари ҳам бунга бевосита ҳисса қўшиб келмоқда. 2009 йилдан буён барча туман ФХДЁ бўлимлари қошида "Ёш оила қурувчилар мактаби" фаолият олиб бораёпти. Малакали мутахассислардан иборат гуруҳлар мактаб, коллеж ва лицейларга чиқиб, ўқувчилар иштирокида машғулотлар

олиб бормоқда. Ёшларни оилавий ҳаётга тайёрлаш, ҳуқуқий маданиятини юксалтириш сингари масалаларга алоҳида эътибор қаратилаётир. "Ёш оила қурувчилар мактаби" энди фаолиятини бошлаганда, унинг машғулотларига нисбатан "Э, бу ҳам бир расмиятчилик учун-да!" дея қараш ҳоллари ҳам йўқ эмас эди. Кўп вақт ўтмасдан энди ёшларимизнинг ўзлари фалон-фалон мавзуларда учрашув ва тадбирлар ўтказишимизни сўраб мурожаат қила бошлади. Масалага "Келажак бугундан бошланади, ҳозирги қизалоқ эртанинг онаси, ҳозирги йигитча эртанинг отаси" дея қарасак, ишимизга қанчалик масъулият билан ёндашмоғимиз лозимлигини англаймиз.

Зеро, жамиятни, миллатни соғломлаштириш якка-якка одамлардан, алоҳида-алоҳида оилалардан бошланмайдими? Маълумотларга қараганда, қарийб йигирма йиллик мустақил тараққиётимиз мобайнида оналар ўлими 2 баробардан кўпроқ, болалар ўлими 3 баробар камайган, одамларнинг ўртача умр кўриши 67 ёшдан 73 ёшга, жумладан, аёлларнинг ўртача умр кўриши 75 ёшга етган. Бундай рақамлар асосини, энг аввало, Президентимиз раҳнамолиги остида мамлакатимизда барча соҳаларда олиб борилаётган оқилона ва изчил ислохотлар, истикболли режалар, дастурлар асосида амалга оширилаётган умуммиллий чора-тадбирлар ташкил этади, десак сира муболага бўлмайди. Бугун биз қувонч ва фахр билан эътироф этаётган ютуқ ва муваффақиятлар бизга жуда кўп ҳақиқатларни ҳам аниглади: бунёдкор халқимиз фаровонлиги ошиб бораётгани, Ватанимиз нуфузи ва обрўси ва шу билан бирга, иқтисодий раванки тез суръатларда ўсаётганини билдиради. Эртанги кўрсаткичларимизнинг янада яхши бўлиши эса бугунги саъй-ҳаракатларимизга бевосита боғлиқ. Шу ўринда айтиш жоизки, бугун кўчогимизда камол топаётган, эртанинг ҳал қилувчи кучига айланадиган муносиб ворисларимиз овоз ва обод Ватанимизнинг ёруғ келажиги дейишга тўла ҳақимиз.

Роҳат НОРКУЛОВА,
Жиззах шаҳар ФХДЁ бўлими мудир.

СОҒЛОМ ОНА – СОҒЛОМ БОЛА

Гап сонда эмас...

Азал-азалдан болажон халқимиз. Ўзимизнинг эришган ёки эришолмаган орзу-армонларимизни фарзандларимиз камоли билан боғлаймиз. Гўдак кулгуси янграмаган хонадон ё оилага ўзгачароқ қарашга ўрганганимизни ҳам яшириб ўтирмаймиз. Тўғри, бу қарашларнинг ҳаммаси яхши, аммо соғлом ва ҳар томонлама баркамол фарзандни дунёга келтириш, тарбиялаш учун биргина истак, меҳр ва ширин туйғуларнинг ўзи етарлими?

Мухаррам опа, 55 ёшда:

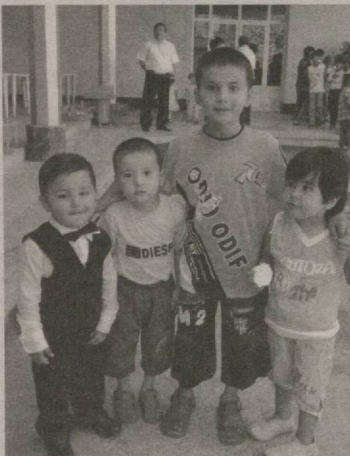
— Беш фарзанд кўрдим. Улар кетма-кет туғилишган. Турмуш ўртоғим иккинчи дехончилик билан машғул эдик. У пайтларда тоғганимиз рўзгорга аранг етарди. Болаларни яхши едириш, чиройли кийинтириш, ўзлари хоҳлаган институтларга кириб ўқиши учун шарт-шароитлар яратиб бериш ҳақида ўйлардигу, аммо бунга имконимиз, қурбимиз етмасди. Хуллас, ўшанда қўлимиз калталик қилди, кейин болаларни бирин-кетин уйлантирдик, узатдик. Қизлар-ку, майли, бировнинг ҳасим, рўзгорини эп-лаб кетишди, аммо ўғилларим бирон бир тайинли хунар эгаси бўлолмади.

Ношукурликка эмас-ку, лекин энди ўйлаб кўрсам, агар бешта эмас, икки ёки учта бола билан чекланганимизда ким билади, улар бугун касб-хунарли, ўқимшли одамлар бўлишарми...

Албатта, ҳозир замон бошқа, тўқчилик, тўқинчилик. Ҳеч ким оқ қоладиган маҳал эмас. Шундай бўлса-да, икки келинимга ҳар доим тайинлайман: болани дунёга келтириш осон, лекин уни соғлом ва чин инсон этиб тарбиялаш ниҳоятда мушкул вазифа...

Саидмурод, 39 ёшда:

— Ўғил туғилишини истаб, бирин-кетин тўрт қиз кўрдик. Ўртанча қизимиз-

нинг соғлиги туғилганиданок яхши бўлмаган. У ҳозир 12 ёшда. Лекин тенгдошларига нисбатан нимжон, мактабда ўзлаштириши ҳам паст. Ҳар гал унинг заъфарон чехрасига боққанимда, ишонсизми, негадир ўзимни айбдордек сезаман. Бунинг устига аёлимнинг ҳам соғлиги яхшимас. Телевизорда, газета-

журналларда барқарор оила муҳити, фарзандлар соғлиги ва тарбияси, энг асосийси, уйда тиббий маданиятни шакллантириш, соғлом фарзандни дунёга келтириш ҳақидаги гапларни эшитиб, ўқиб қолсам, нега олдинроқ мен бу ҳақда ўйламадим, деган саволни ўзимга бераман. Лекин энди минг афсуски, кен...

Ҳилола, 35 ёш:

— Икки ўғлим бор. Уларнинг орасидаги фарқ тўрт ёш. Опаларим, дугоналарим яна бир қиз туғиб ол, ҳоли жонимга қўймай, ўзларича маслаҳат беришадди. Лекин мен ўзимни энди тиббиёт нуқтаи назаридан туғиш ёшидан ўтдим деб ҳисоблайман. Чунки бу ҳолда соғлом фарзандни дунёга келтиришимга ишонмайман.

Энг асосийси, иккала ўғлим ҳам мактабда аъло баҳоларга ўқишарди, дарсдан кейин қўшимча машғулот ва спорт тўғрақларига қатнайди. Ҳозирданок ҳар бирининг ўз танлаган йўли, мақсади бор. Уларнинг соғ, билимли, жамиятга керакли инсонлар бўлиб улгайишлари учун биз эр-хотин етарлича имкониятлар яратоларми. Бир сўз билан айтганда, биз бахтли оиламиз!

Хулоса ўрнида шунини айтиш мумкинки, ҳар биримиз оиламизда фарзанд туғилишидан аввал уни тўғри тарбиялашга, соғлом парваршиш қилишга, истеъдодини қўллаб-қувватлашга, чинакам комил инсон бўлиб вояга етказишга қурбимиз етadini, йўқми, деган саволларга топишга ҳаракат қилиб кўришимиз даркор. Чунки биз учун фарзандларимиз сони, жинсидан кўра, уларнинг соғлом, баркамол бўлиб улгайиши муҳим. Шундай эмасми?

"Оила ва жамият" муҳбири
Шаҳло ТОШБЕКОВА,
Наманган вилояти

ШУ СОНГА ХАБАРЛАР

Аёллар ҳуқуқига бағишланди

Куни кеча Тошкент шаҳар ички ишлар бош бошқармасида «Аёл қадри» мавзусида давра суҳбати бўлиб ўтди.

Тадбир Ички ишлар вазирлигининг инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш ва юридик таъминлаш бошқармаси, Тошкент шаҳар ИИББнинг шу йўналишдаги бўлими ва Тошкент шаҳар хотин-қизлар кўмитаси ҳамкорлигида ташкил этилди. Давра суҳбатида сўз олганлар юртимизда аёллар ҳуқуқи ҳар томонлама қафолатлангани, хотин-қизлар барча жаҳонларда муносиб фаолият юритаётганини таъкидлашди. Хусусан, ИИББ тизимида эгнига ҳарбий либос кийиб, эркаклар билан бир сафда юрт тинчлиги ва оқошталлигини сақлашга ҳисса қўшаётган аёллар талайгина. Пойтахт ИИББ тизимида 500 нафардан ошқ шаҳодатланган ва мингдан зиёд эркин ёлланган ходималар ўз зиммаларидаги бурч ва вазифаларни масъулият билан бажармоқдалар. Уларнинг ҳуқуқий билим ва касбий малакасини ошириш, ҳуқуқларини ҳимоя қилиш масалаларига мунтазам эътибор қаратиб келинмоқда. Ушбу давра суҳбати ҳам айна мақсадда ташкил этилган тадбирларнинг мантиқий давоми бўлди.

Ўз муҳбиримиз

Малик Набиев мероси

Пойтахтимиздаги Миллий санъат марказида Фонд Форум ҳамда "Ижод" рассомлар, санъатшунослар ва халқ усталари уюшмаси ташаббуси билан Ўзбекистон халқ рассоми Малик Набиев таваллудига бағишланган хотира кечаси бўлиб ўтди. Бу тадбир рассомнинг ўғли Хусан Набиев ва набираси Анварнинг "Авлодлар" деб номланган кўргазмаси ва мусаввирнинг ҳаёти ва ижодий йўли ҳақида ҳикоя қилувчи ҳужжатли фильм намойиши билан очиб берилди.

Айниқса, жаҳон тасвирий санъатининг турли йўналишларини пухта ўзлаштириш билан бирга реализм аънаъларига таянган Малик Набиев яратган ижодий меросидан ўрин олган қатор этюдлар, тарихий портретлар ва тугал асарлар нафосат муҳлисларида катта таассурот қолдириши шубҳасиз.

Кўргазма 12 мартга қадар давом этади.

Барно МИРЗААХМЕДОВА,
"Оила ва жамият" муҳбири.

Боболар руҳи шод бўлди

Бизнинг мактабимиз ўқувчилари ҳар йили февраль ойини ўзгача бир кайфият билан қуттишадди. Чунки бу ойда улуг боболаримиз – шеърят мулкунининг султони Алишер Навоий ҳамда мумтоз сўз санъати устаси, шоир ва адиб Заҳириддин Муҳаммад Бобур ҳазратларининг таваллуд тоған кунлари юртимизда кенг нишонланади. Бу даргоҳда адабий-бадний кечалар, мушоиралар ўтказиш аънаъага айланиб қолган.

Яқинда 4- ва 9-синф ўқувчилари устозларимиз, мактабимиз директори Маъмура Муратова, синф раҳбаримиз Гулсара Раҳматова ҳамда она тили ва адабиёти фани ўқитувчиси Бувихожар Фаниевалар ташаббуси билан уюштирилган "Икки буюк сиймо" деб номланган бадний кеча кўпчиликлда катта таассурот қолдирди. XXI аср ёшлари улуг боболари – Навоий ва Бобур, Хусайн Бойқаро ва бошқа табарруқ зотлар руҳини шод қилмоқ умидида уларнинг бебаҳо ижод намуналаридан сахнавий кўринишлар ижро этдилар, нодир ғазаллар ва рубойларидан ўқиб бердилар.

Жавҳарбек ҚОДИРОВ,
Тошкент шаҳридаги
215-мактаб ўқувчиси.

(Давоми: Боши 1-бетда.)

Не наф?

ФХД мудирилари номидан тахририятимизга ёғилиб келадиган ҳисоботнамо материалларда қарийб ўхшаш жумлалар кўп такрорланади: "Ўтган йили тиббий кўриклар натижасида...та ОИТС, ...та руҳий ва ...та сил касаллигига чалинган никоҳланувчилар аниқланди ва томонларнинг ўзаро келишуви билан никоҳлар қонуний қайд этилди". Камдан-кам ҳолларда "Шунча тўй вақтинча қолдирилди" ёки "Шунча никоҳ қайд этилмади" деган жумлаларни ўқиб қоламиз. Йўқ, биз бировнинг тўйи бўзилишини истамаймиз асло. Аммо фалонча хасталик аниқланса-ю, барча ҳолатларда никоҳ қайд этилаверса, тиббий кўрик ўтказишдан не наф?

Зухра БОТИРОВА,
Олий Мажлис депутати,
Конунчилик палатасининг
Меҳнат ва ижтимоий масалалар кўмитаси раиси ўринбосари:

— Тиббий кўрик мажбурий тус олмагандан олдинги вазиятдан ҳам яхши хабардорман. Азбаройи муаммо кўпلىгидан шундай тартиб жорий этилганди. Никоҳланувчиларни мажбурий тиббий кўриқдан ўтказиш — нафақат ижтимоий, балки ҳам сиёсий, ҳам иқтисодий аҳамиятга эга масала. Буни миллий генофондни мустаҳкамлаш сари ташланган катта бир қадам деб ҳисоблаш керак.

Халқимиз орасида ҳуқуқий онги етмаганлиги оқибатида тиббий кўриққа беэътибор муносабатда бўлаётган кишилар ҳам йўқ эмас. Масалан, никоҳланувчиларнинг бири ОИВни юктириб олган бўлса, вирус оилавий ҳаёт давомида жуфтига ҳам хавф солиши муқаррар. Шунга била туриб никоҳга рози бўлиш ўз жонига қасд қилиш эмасми? Ёки буни онгли равишда қасддан ногирон болаларни дунёга келтириш деб тушуниш мумкин. Мен бошқача баҳолай олмаймман.

Наҳотки, одамлар ўз фойдазарарини бўлишмайдилар. Наҳотки, бўлгуси эр(хотин)ида ирсий ёки ёмон касаллик аниқланса ҳам, у билан турмуш қуришга розилик берадиган "фидойи" лар шунча кўп бўлса? Наҳотки... бунақа хайратангиз риторик саволлар билан овуниб ўтирмаймиз-да, нега никоҳланувчилар жуфтининг оғир дардга йўлиққанини била туриб, тўйга розилик бераётгани ёки шунга мажбур бўлаётганини билиш мақсадида жараённинг ичидаги масъуллар фикри билан қизиқамиз.

Дилфуза НАРЗУЛЛАЕВА,
Бухоро шаҳар 2-сонли
ФХД мудири:

— Сиз айтётган ҳолатлар асосан, шаръий никоҳ билан чекланиб, тўйдан сўнг қонуний никоҳдан ўтаётган оилаларда учрайди. Ўзи, бўлар иш бўлган, бўёги сингган, фақат фарзандларига тугилганлик ҳақидаги гувоҳномани олиш ва бошқа мақсадлар учун ФХД қозғоши керак бўлгангина, бизга мурожаат қилишади. Гарчи биров галати туюлса-да, улар ҳам рисоладагидек тиббий кўриқдан ўтиб келишади ва ёш келин-куёвдан бировининг оғир хасталикка чалингани маълум бўлиб қолади. Энди қанча дод-вой қилма, барибир фойдасиз. Шунинг учун икки томон ҳам тақдирга тан бериб, никоҳ қонуний қайд этилишига рози қилишади.

Ҳа, гап бу ёқда экан-да, ишни тескарисига қилгандан кейин аҳвол шу! Ҳали ҳам қонуналар асосида яшашни ўрганмадик-ўрганмадик-да, одамлар орасида мавжуд тартиб-қоидаларни баъзан нисбий деб тушунадиганлар ҳам учрайди ва бундайлар қаттиқ адашади. Ота қизини ўз оstonасидан қонуний никоҳсиз олиб чиқиб кетишаётганини кўриб, қандай жим туриши мумкин? Тўғри, аввало, тўй яхшиликлардан умидвор бўлиб қилинади, аммо эртага нима бўлишини фақат Яратган билади. Бирор кўнгилсиз воқеа юз берса-ю, жондан азиз жигари — "она қизи" унинг хатоси билан ҳақсиз-ҳуқуқсиз қолса... Ўз ай-

суради. Биз бу ўринда қайси дунёқараш тўғрилиги ёки осийликлар ҳам албатта, европаликлар ортқидан кетиш-кетмаслиги ҳақидаги бахсларга аралашмай-миз-да, яхшиши, бугунги мавзумизга қайтамиз. Олайлик, бир киши билиб-билмай бедаво дардга йўлиқди, энди у оила курси, турмуш ўртоғи ва тугила-жак фарзандлари ҳаётини ҳам хавфга қўйиши мумкин. Шундай экан, бу жамият соғломлигига ҳам салбий таъсир кўрсатиши табиий. Аммо у ҳам бир инсон, бу дунёга бир марта келди, инсоний бахтдан баҳра олишга, оилавий ҳаёт гаштини суришга тўла ҳаққи бор. Қандай йўл тутган яхши?

Зухра БОТИРОВА:

— Соғлом фарзанд тугилишидан, аввало, одамнинг ўзи манфаатдор, қолаверса, унинг жамият олдидagi бурчи ҳам бор. Шу боис, оғир ижтимоий оқибатга олиб келувчи касалликларга чалинганларнинг ҳуқуқий масъулиятини ошириш чораларини кўришимиз керак. Бу борада муайян қонуналарга ўзгартиш ва қўшимчалар киритиб, қатъий меъёрларни белгилаб қўйиш вақти келди, назаримизда.

Одатда, ҳар қандай фуқаро чет элга чиқаётганда тўлиқ ва қатъий тиббий кўриқдан ўтказилади. Аммо юртга қайтганда эса... ҳаммамнинг ихтиёри ўзида.

ди. Махсус машғулотларда қатнашган мутахассислар мигрантлар ва никоҳланувчи ёшлар орасида тушунириш ишларини олиб боришмоқда. Натижа ёмон эмас, ўтган йили ОИТС марказларига мурожаат қилган кишиларнинг сони сезиларли равишда ошган. Демак, аҳоли ўртасида ўзи ва оила аъзоларининг саломатлигига масъулият қучаймоқда.

Зухра БОТИРОВА:

— Ноконуний миграция тартибга солинмас экан, аҳолини соғломлаштиришда муаммолар келиб чиқаверади. Шундай воқеалар ҳам учрамоқда: чет элда ОИВ юктирган ота келиб, бемор фарзандига қон берапти, оқибатда, ҳали мурғак гўдак ҳам ОИТСга чалинапти. Хатто қишлоқларимизда жинсий йўллар билан юқадиган касалликлар кўпайиб кетаётгани кишини хавотирга қўяди. Ноконуний йўллар билан тиббий кўриқдан ўтмасдан хорижга чиқиб, ўша ерда ҳам тиббий хизматдан фойдаланиш имкониятига эга бўлмаган фуқаро йўмай пул билан қайтиши мумкин, аммо у ўзи ва бутун оиласи учун жуда хавфли дард олиб келиши эҳтимоли ҳам бор. Муаммонинг бир ечими — қонуний меҳнат миграцияси миқёсини кенгайтиришимиз керак. Қолаверса, чет элга қайси йўл билан кетгандан қатъи назар, юртга қайтганда ҳар бир фуқаро учун мажбурий равишда тиббий кўриқдан ўтиш тартиби жорий этилиши зарур. Бу баъзилар уйлаганидек, инсон ҳуқуқларига асло эид эмас. Чунки, меҳнат мигранти тиббий кўриқдан ўтказилмаса, унинг оила аъзолари, қариндош-уруғлари ва бошқаларнинг ҳуқуқи пойма қилинган бўлади. Бу инсон ҳуқуқларига мосми? Айни масала юзасидан ҳаммамнинг манфаатини муҳофаза қилишга қаратилган норма ишлаб чиқиш олдимиздаги долзарб вазифа бўлиб турибди.

Ҳалқа ёпилди

Жамиятимиз олдига турган кўпгина муаммолар ҳақида ўйласак, калаванинг учи бориб-бориб, бугун биз биров мавҳум, биров баландпарвоз, биров но-зарур ҳисоблайдиган ҳуқуқий онг, ҳуқуқий савия, ҳуқуқий маданият масалаларига тақалаверади. Шу билан халқа ёпилади. Аслида ҳам шундай: табиат ва жамиятнинг барча қонуниятлари бир-бирини тақозо этади ва бир давра ичида айланади.

Ҳа, ҳуқуқий онгимиз етарли даражада шаклланган бўлса, одамлар фақат ҳуқуқларини талаб этиш билан чекланмай, бурчларига ҳам амал қилади, ота-оналар қизларини қонуний никоҳсиз турмушга бермайди, тиббиётчилар ҳўжакўрсинга иш қилмайди, "айбли"лар ўз манфаати йўлида қимлардан дандир ёки пулнинг қучидан фойдаланмайди, жамият ва табиат қонуниятларини ҳурмат қилган ҳолда иш тутади... Шундагина жамият халқаси ичида мўътадил, соғлом муҳит ҳукмрон бўлади, ташқи халқалар билан боғланган жойларда масъулият қучайтирилади. Зеро, ёнимиздан на-рироққа назар ташлайдиган бўлсак, булардан, энг аввало, ўзимиз, ўзимиз ва ана ўзимиз манфаатдормиз. Қолаверса, бу сизу бизнинг шахсий ишимиз эмас, миллий генофонд масаласидир...

Фаррух ЖАББОРОВ,
"Оила ва жамият" муҳбири.

Тиббий кўриқдан кўрқманг!

у оилангиз, фарзандларингиз
сиҳат-саломатлигини кафолатлайди

бини (икки хотинлик, оғир дардларга йўлиққанлик ва ҳоказо) яшириш учун расмий никоҳдан, тиббий кўриқдан қочаётганлар кам дейсизми ҳозир. Тан олиш керак, баъзиларнинг биз жон куйдириб тарғиб этаётган қонуний никоҳ, мажбурий тиббий кўриққа бироз ишонсизлик билан қараётгани ҳам шундай муаммоларни келтириб чиқараётгани сир эмас. Боиси шуки, тиббий кўриқларни доғда қолдириш бугун унчалик қийин бўлмай қолди. Шу боис одамлар "Ава-ло, худо асрасин..." кабилида иш кўришяпти, қолаверса, синалган услуб — маҳалла-қўйдан суриштириш билан чекланишяпти.

Кўриқсиз тиббий кўрик

"Тиббий кўриқдан ўтиш учун 25 минг сўм бериш шартми?!" деб ёзади бир муштарий тахририятимизга йўллаган мактубида. Ҳа, давлат томонидан аҳолига яратилаётган бундай қулайликлардан ҳам ўз нафси йўлида фойдаланаётган кишилар, афсуски, йўқ эмас орамизда. Бугун ҳатто тиббий кўриқдан ўтиш масаласида турли латифанамо хангомалар тарқалганини ҳам инкор этолмаймиз (таниш-билиш ёки пул аралаштириб, сохта маълумотнома ёздириб олиш каби). Бундай салбий ҳолатлар ҳамма жойда ҳам учрайвермаслигини таъкидлаган ҳолда айтмоқчимизки, тиббий кўрик давлат томонидан мажбурий жорий этилдики, демак, унга ноҳидий муносабатда бўлишга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ. Эҳтимол, бу борада тиббиёт ходимларининг масъулиятини қучайтириш чораларини кўриш зарурдир, эҳтимол, ФХД ходимлари "Тиббий маълумотнома борми — бор!" кабилида иш тутмай, унинг ортдан суриштириб кўриши керакдир. Эҳтимол...

Қандай йўл тутган яхши?

Шарқ ва Фарб кўп жиҳатдан ўзаро қарама-қарши кутбдир. Бир мисол: Шарқ "Гуллайвергин, битта ўзинг бог бўлмайсан" кабилида иш тутади. Фарб эса индивидуализм ғоясини илгар

Дилфуза ҲАСАНОВА,
Ўзбекистон Хотин-қизлар
кўмитаси раиси ўринбосари,
тиббиёт фанлари номзоди:

— Демократик мамлакатда яшаймиш, инсон ҳуқуқлари кафолатланган. Тиббий кўриқда қандай хасталик аниқланса-да, икки томон ўзаро бир қарорга келиши — оила қуриш ҳам, фарзанд кўриш ҳам уларнинг хо-жиш-иродасига боглиқ. Буни таққиллаб бўлмайди. Аммо бундай оилалар шифокорларнинг доимий назоратида туради, керакли маслаҳатлар бериб борилади, вақти-вақти билан тиббий кўриқдан бепул ўтказилади. Фарзанд кўришини исташса, боланинг соғлом бўлиб тугилиши учун керакли тиббий ёрдамлар кўрсатилади. Бунинг учун аввало уларнинг ўзлари соғлом турмуш тарзига амал қилишлари керак. Бироқ булар ҳам кўнгилсиз воқеалардан тўлиқ ҳимояланмиш учун кафолат бўлмайди.

Инсон ҳуқуқларига эид...ми?

Ожизларга меҳр-мурувват кўрсатиш инсон қонида бор хусусият. Ким бўлишини қатъи назар, одам дунёга келдики, уни камситишга, ҳуқуқларини чеклашга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ. Аммо сен кўнгилнинг ҳисобида бахтли бўлиш ҳуқуқига ҳам эга эмассан, бошқалар олдидagi масъулиятининг, жамият олдидagi бурчининг адо этишини шарт!

Ахир, бу — шу мамлакатда яшаётган сизу бизнинг сиҳат-саломатлигимизга дахл қилиш, хавф солиш билан баробар эмасми? Ахир, қатор юқумли хасталиклар Ўзбекистондан хорижга эмас, чет элдан юртимизга кўпроқ кириб келаётгани бугун оддий ҳақиқат-ку!

Дилфуза ҲАСАНОВА:

— Амалдаги тартиб-қоидаларда хориждан қайтаётган фуқароларни мажбурий тиббий кўриқдан ўтказиш назарда тутилмаган (аммо ҳар бир киши йилда бир марта чуқурлаштирилган тиббий кўриқдан бепул ўтиш ҳуқуқига эга). Мазкур муаммони тарғиб-бот-ташвиқот ишлари ёрдамида имкон қадар ҳал этишга интиляймиз.

2009 йилдан буён фаолият юритаётган "Ёш оила қурувчилар мактаби" тизимининг бу борадаги хизматларини алоҳида таъкидлашни истардим. Чунки меҳнат мигрантлари орасида ўрта-махсус таълим муассасалари битирувчилари ҳам кўпчиликни ташкил этади. Бундан ташқари, ўтган йили Хотин-қизлар кўмитаси ташаббуси билан Ички ишлар, Соғлиқни сақлаш, Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирликлари, Республика "Маҳалла" жамғармаси, Республика ОИТСга қарши кураш маркази билан ҳамкорликда қўшма режа ишлаб чиқилди. Унга асосан, жойларда маҳалла оқсоқоллари, маслаҳатчилари, посбонлар, профилактика нозирларини ўқитиш тизими ташкил қилин-

— Олимжон ака, билишимизча, сиз илк ижодий фаолиятингизни актёрликдан бошлаган экансиз. Кейинчалик режиссёрлик касбини танлашингизга нима туртки бўлган?

— Билмадим, балки мен ёмон актёр бўлганим учун режиссёрликка ўтиб кетганимдир. Болаликдаги орзуим рассом бўлиш эди. Мактабни битиргач, чизган расмларимни кўтариб Тошкентга ўқишга келиб, киrolмагач, бир йил ўтиб актёрлик факультетида ўқишга қабул қилиндим. Институтни битириб, Кўkon мусикали дра-

— Очигини айтсам, аввалига «мен бо-
лалар театрида нима қила оламан», деб
ўйчиброқ келганам. Биринчи сахналаш-
тирган спектаклим — Тоғай Муроднинг
“От кишнаган оқшом” асари асосида тай-
ёрланган, сиз ҳам ўқигандирсиз, у бола-
лар спектакли эмас, тўғрими? Аммо ай-
нан ана шу ишим ёш томошабинлар теа-
три тарихида бурилиш ясади. Кейин
кетма-кет “Ойдинда юрган одамлар”, “От
ййлаган томонда”, “Боз масҳарабоз”,
“Учар табиб” каби асарларни сахналаш-
тирдик.

баҳшида этган Наталья Сац "Болалар театри ҳам катталар театрига ўхшайди, фақат ундан яхшироқ, мукаммалроқдир", деганида балки ҳақдир. Бу фикрни турлича шарҳлаш мумкин. Назаримда, мен болалар психологиясини билишим, ўрганишим ва бунга ўзимнинг психологиям билан ёндашишим, актёрларни ҳам шунга мослаштиришим керак. Уларнинг психологияси жудаям мураккаб. Айриликлари жудаям ишонувчан бўлса, баъзилари умуман ишонмайди. Бўла ёлгоннинг бирортасини ҳам қабул қилмайди. у факат роз

болага қилмайман. Истаймизми, йўқми, режиссёрда худо юктирган алоҳида бир истеъдод бўлиши керак. Афсуски бундай юбйлатиш эгалари ҳар доим ҳам дунёга келавермайди. Ўзбек театр санъати оламида маъълум даврларда ўз мактабини яратолган дарғалар кўп. Етим Бобожон, Тошхўжа Ҳўаев шулар жумласидандир ва уларнинг оралиғида жуда катта давр бор. Масалан, яна бир истеъдодли режиссёр Баҳодир Йўлдошевни олади-кан бўлсак, у билан хозирги етишиб келаятган ёшлар орасида жуда катта даврий бўшлиқ бор. Тасаввур қилинганими? Ҳа, айнан аша шу бўшлиқни тўлдирिश ҳозирги кунда жуда қийин бўлаяпти.

— Шиддат билан ривожланаётган техника асрида аяшяпмиз. Истаймизми йўқми, компьютерлар, замонавий техник асбоблар болаларимизни оҳанрабодек ўзига тортаётяи. Ёш томошабинлар театри мухлисларини ушлаб қолиш учун тезкор даврга ҳамоҳанг қандайдир режалар ишлаб чиқалаймиз?

— Тўғри, ҳозир болаларимиз компьютердан фойдаланганда, интернетга улашишни яхши ўлаштиришган. Хар хил уйинлар, фильмлар, компьютер графикаларидан, турли туман эффектлардан фойдаланган ҳолда мультпликацион ва анимацион фильмлар яратилапти. Аммо буларнинг ҳаммаси ҳонси суратлар, қахрамонлар. Театрнинг мақсади эса болаларнинг қалбига жонли, ҳаётий воқеалар орқали йўл топиш.

Биласизми, мен кўпинча спектакль пайтида болажонларнинг кўзларига қарайман: уларнинг бегубор нигоҳларидаги маънони илғашга ҳаракат қиламан. Ишқилиб ҳушёр туриб томоша қилиш-яптим, мудраб ўтиргани йўқми?! Агар ана шу кўзларда заррача бўлса-да, учкун кўрсам, қувониб кетаман. Уларга мен қандайдир кўсжазизлар, ҳайратомуз томошалар бўлса олайман. Шунинг учун кўпинча актёрлардан таъсирчанроқ, жонлироқ, юрагини бериб ўйнашини талаб қиламан.

— Сиз бир ижодкор сифатида санъат талаби билан шоу-бизнес, яъни бозор талаби ўртасида қандай зиддиятларни кўраяпсиз? Бу жараён театр фаолиятига ҳам ўз таъсири-ни ўтказиши мумкинми?

— Театр санъати, хоҳлаймизми, йўқми, бу – хос одамларга мўълажалар. Томошабин бу даргоҳга ўзи учун керакли маънавий озуқа, эстетик завок оламан, деб келиши керак. Фақат пул топиш мақсадида қилинган ишини санъатга дахли йўқ. Томошабин спектаклдан сўнг озгина бўлса-да, руҳан ва фирқан янгилашиб чиқиб кетяптими, демак, биз ўз вазифамизни баҳоли қудрат бажардиқ дейишга ҳақлимиз. Санъатнинг талаби ҳам шу. Агар мухлис фақат кулиб, ўйнаб, дам олиб, масхарабозлиқни қўриб қиқди, бу нарса – шоу, санъат эмас. Актёрларнинг шоулар, тўй-томошаларга берилиб кетишини қораламди, айбламди келмайди. Лекин бу истасак-истамасак, уларнинг ижодига таъсир қилади, қўй нарсани бой беришди. Барнибир ҳақиқий санъат фидойилиқни талаб қилади. Бу-син бўлмайди. Нимагадир эришиш учун ниманидир бой бериш керак-ку!

— Оилангизда санъатнинг ўрни қай даражада? Издошларингиз ҳам борми?

— Асли ўзим катта оилада ўсганман. Тўртта ўғил, тўрт қизинг ичидан фақатгина мен санъат соҳасини танладим. Қолганлари — ўқитувчи, шифокор. Ўзимнинг оиламга келадиган бўлса, келиноининг қиз Оқлаҳон — мураббий, педагог. Санъатда эришган барча ютуқларимга бевоСИТА дахлдор, талабчан оила бекаси ва заукко мухлис. Мени тушуниб, доимо қўллаб-қувватлагани боис шунча ютуқларга эришдим шекилли. Қизим Гулбаҳор сиёсатшунос, ўғлим Улуғбек эса божхона ходими. Оллоҳга шукр, Рўҳона ва Комила исмли бир-бирдан ширин ва бираларин бор. Ким билади, балки улар бир кун келиб менинг изимни босар. Энг муҳими, ким бўлишидан қатъи назар, юртга, Ватанга муносиб фарзандлар бўлиб ўлғайишсин. Ягона тилагим шу!

**“Оила ва жамият” муҳбири
Шаҳноза РОФИЕВА
сўхбатлашди.**

"БОЛАЛАРНИ АЛДАШ ОСОН ДЕГАНЛАРИ ЁЛҒОН"

— дейди Ўзбекистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби, Давлат мукофоти лауреати, “Фидокорона хизматлари учун” ордени соҳиби, Республика «Ёш томошабинлар» театри бош режиссёри Олимжон САЛИМОВ

ма театрида ишладим. 1969-1982 йиллар мобайнида қирққа яқин роллар ижро этдим. Ўша пайтлари актёр сифатида меннинг талабимга жавоб берадиган режиссёр йўқдай туюлди ва тез-тез ишига аралашавеганимни учунми, бора-бора режиссёрлар мен билан ишлашни хоҳламай, роль ҳам бермай қўйишди. Театр санъати асосчиларидан бири Станиславскийнинг ибратли бир гапи бор: "Яхши актёр режиссёр бўла олади, ammo яхши режиссёр актёр бўлмайди".

Кейинчалик Тошкент театр ва рассомлик институтининг режиссёрлик факультетида сиртдан тахсил олдим. Илк ишларим – М. Варфоломеевнинг "Гуноҳкор авлиё", А. Вампиловнинг "Бир хонада қўш хангома" спектакллари бўлганди. Шундан сўнг кетма-кет "Темир хотин", "Тошкентга саёхат" сахна юзини кўрди, халқаро фестивалларда эътирофларга сазовор бўлди.

— Устоз санъаткорлардан бири “Ҳақиқий режиссёр театри ўз оиласи деб билиши, ҳар бир актёрини ишга олишда худди ўзига умр йўлдоши танлашда етти ўлчаб бир кесгандек, театрнинг ҳам тақдирини, келажagini ўйлаб танлаши керак” - деган экан. Бу борада сизнинг шахсий фикрингиз қандай?

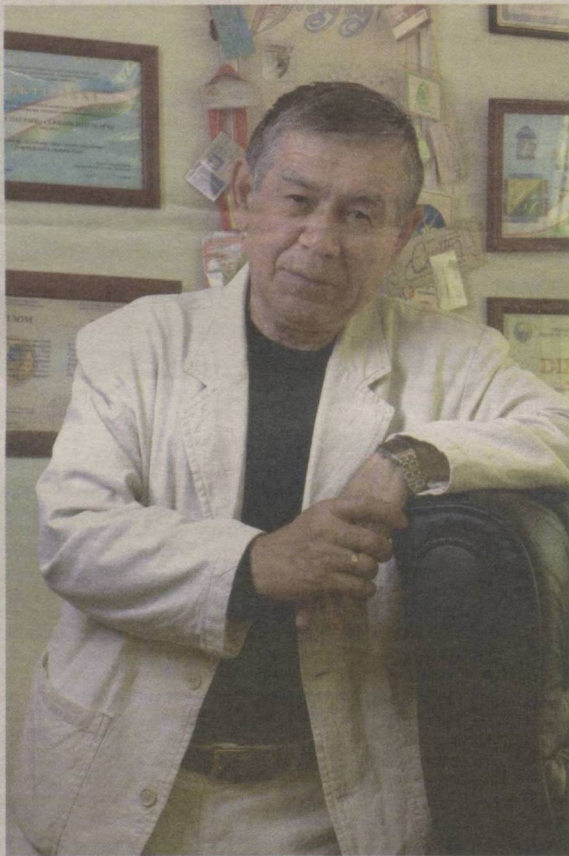
— Тўғри, ҳар қандай театрнинг тақдир, келажаги учун кўпроқ режиссёр масъул. Масалан, ҳар йили бир марта жамоамизда кастинг ўтказамиз. Ўнга ёш актрёни уч турдан иборат танловда ёки наб кўраемиз. Шулар орасидан уч ёки тўрттаси танабл олинади. Ўша пайтда мен кўпроқ уларнинг кўзларига қарайман. У баъзи нарсаларни балки ҳато қилаётгандир, лекин кўзида нимадир қақнаб турган бу касбга нисбатан кўнглида "ялғ" этган учкун бўлса, албатта, пайқаб олишга ҳаракат қиламан. Шундай актёрлар борки, йиллар мобайнида фақат бир хил ролларни ихро этавериб, қолилга тушиб қолган. Актёрни емирадиган нарса ҳам шу қолилдир. Рол берсанг, икки кунда тайёр қилиб беради. Қийналиб, ўз устиде ишлаб, характернинг ўзига хос қирларарини излаб ўтирмайди. Ролнинг маъсиди, нима демеюки бўлгани ҳақида чүқур фикр юритмайди. Актёрда истеъдод билан биргаликда ролга интеллектуал ёндашув ҳам бўлиши керак. Афсуски, қўпична актёрлар инстинктлари ва тайёр қолипларга суянмишдир, ҳолос. Натихада ўша биз ва сиз кутаётган профессионал даражадаги роллар чиқмайди. Ҳозирги кунда театрларимиздаги жиддий муаммолардан бири ҳам шу.

— Биламизки, сиз кўп йиллар нуфузли театрларда ишлагансиз. Яъни катта ёшдагилар учун спектакллар саҳналаштиргансиз. Ёш томошабинлар учун асарлар қўйишда қийналмадингизми?

Шу театрда ишлаётганимга 18 йил бўлди, ҳалигача оркаворотдан, «Олимжон Салимов болалар сахнасида катталар учун спектакль кўяди», деган маломатларни ҳам эшитаман ва мен шундайлар билан ҳамisha бахслашишга тайёрман. Мен ишга келган пайтимда бу ерда фақат жуда ёш томошабинларга мўлжалланган спектакллар кўйилар экан. Ёни, болалар бу ерда фақат томоша кўриш учун келишарди. Уларга ҳаммаси тайёр ҳолда «чайнаб» берилган. Бу эса уларнинг фикрлаши, таҳлил қилишига имкон қолдирмайди. Йўқ, менимча, театр боланинг интеллектуал даражасини, фикрлаш қобилиятини ўстиришга хизмат қилиши шарт. Бунинг учун эса, энг аввало, уларни ўзимизга тенг кўришимиз керак. Ўзимга нимани эп кўрсам, томошабинга ҳам шунини истаймиз лозим. Томошага келган болага: «Кел, мана бу конфетни егин-да, жим ўтиргин», демаслигим керак. Бир театршунос менга «Сиз болаларга шундай «нозик» гапларни айта оласизми?» деди. «Айтишим керак, мен айтмаганим билан бола бариб-бир бошқа жойдан эшитади-ку, нима қиламан яшириб?», деб жавоб бердим. Мана шу жиҳатдан театр репертуарига бирмунча ўзгартиришлар киритишга ҳаракат қилдим. Билмадим, қанчалик мақсадимга етдим, ё етмадим, бу ҳақда мухлислар, мутахисслар баҳо бергани маъқул.

— Олимжон ака, ҳар ҳолда, айрим-лар назарида ёш томошабинлар кўп нарсани илғамаслиги, фарқиға бормаслиги мумкин, деган фикрлар ҳам йўқ эмас. Ёки аксинча, болалар дунёсини англаш масъулияти каттароқми?

— Бүтүн үмрини болалар театрига

гапни, ўзининг кўнглига яқин нарсани қабул қилади. Биз унинг кўнглига йўл топа олишимиз ва актёрларнинг қобилиятидан келиб чиқиб, етказиб беришимиз зарур. Катталардан бизнинг ёш мухлис-ларимизнинг фарқи ҳам шунда бўлса керак, деб ўйлайман. Ва алоҳида таъкидлашни истардимки, болаларни адаш осон деганлари мутлақо ёлғон. Уларни аддасак, ўзимизни алдаган бўламиз!

— “Нега кейинги йилларда театрларимизда санъат даражасидаги қатта воқеа бўлгунлиқ спектакллар сахналаштирилмаяпти?” деган бахтсиз саволга профессионал режиссёрларнинг тақчиллиги баҳона қилиб кўрсатилади. Сиз бу масалага қандай муносабат билдирган бўлардингиз?

— Бундай маломат театр ва режиссёрнинг шаънига азалдан айтиб келинади. Ва бу нафақат бизнинг, балки бошқа ҳар қандай ривожланган давлатлар санъат ахлини ҳам қийнаётган дард десам му-

Оқибатга ҳам ҳужжат керак(!)

Такдир тақозоси билан Шомурод ака кексайганда ёлғизланиб қолди. Ҳайхотдек унинг юмушлари, бозор-ўчар ва қозон қайнатиш ишларига тобора мадори келмай қолган бу қариянинг жонига бир узоқ қариндоши оро кирди. Эътиборга муҳтож отахон қариндошининг бу мурувватидан қувониб, иссиқ-совуғимдан хабардор бўлиб турибди-ку, деб ўзининг бутун уй-жойини ҳаёти тарихида унга хатлаб ҳам берди. Аммо афсуски, кўп ўтмай қариндошдан ўзи кутган меҳр-оқибатни топа олмай, суд идораларига мурожаат қилишга мажбур бўлди.

Шу каби ҳолатлар содир бўлмаслиги учун яқка-ёлғиз қариялар уй-жойларини (уйнинг бир қисмини), квартираларини умрбод таъминлаш шарти билан ўзларига маъқул бўлган фуқароларга бермоқчи бўлишса, энг аввало нотариал идорага бориб, Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодексининг 530-534-моддаларига риоя қилган ҳолда умрбод таъминлаш шарти билан уй-жой (уйнинг бир қисми) ёки квартирани бошқа фуқарога бериш тўғрисида шартнома тузишлари лозим. Нотариус ушбу шартномани гувоҳлантириш вақтида уйни (уйнинг бир қисмини) ёки квартирани бошқа шахсга ўтказувчи шахснинг (ёки ёки саломатлиги бўйича) меҳнатга лаёқатсизлигини текшириб, бу ҳақда шартноманинг матнида ҳам кўрсатиб ўтиши керак.

Умрбод таъминлаш шарти билан уй-жой (уйнинг бир қисми), квартирани бошқа шахсга бериш шартномасида бошқа шахсга берувчига қандай моддий таъминот турлари берилиши, уларнинг пул билан инфодаланган бир ойлик баҳоси ва уй-жой (уйнинг бир қисми), квартиранинг қиймати кўрсатилиши лозим.

Умрбод таъминлаш шартномаси ҳақ баъзаварига тузиладиган шартнома ҳисобланади. Агар уй-жой (уйнинг бир қисми), квартирани олувчи умрбод таъминлаш шарти билан уй-жой мажбуриятларини бажармаса, бошқа шахсга берувчи таъминотни вақти-вақти билан ҳақ тарзида тўлаб туришга алмаштирилсин ёки шартномани бекор қилишни талаб қилиши мумкин.

Гўзал ИСАКЖОНОВА,
Тошкент вилояти Олмалик шаҳар
3-сонли нотариал идораси
нотариуси.

ФХДЁ ФАОЛИЯТИ

Баркамол авлод эртасин ўйлаб

Маълумки, 2010 йил "Баркамол авлод йили" Давлат дастурига асосан амалга оширилган ишларда асосий эътибор, энг аввало, болалар ва ёшларнинг ҳуқуқий манфаатларини ҳимоя қилиш, уларни баркамол ривожлантиришнинг ҳуқуқий асосларини мустаҳкамлашга қаратилган норматив ҳуқуқий базани янада такомиллаштиришга йўналтирилди.

Бундан ташқари, бугунги кун талабларидан келиб чиққан ҳолда 600 тадан ортиқ норматив ҳуқуқий ҳужжатлар тўлиқ инвентаризациядан ўтказилди ва уларнинг якуни бўйича амалдаги қонунлар ҳамда мазкур ҳужжатларга тегишли ўзгариш ва қўшимчалар ҳам киритилди.

Жумладан, маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексга вояга етмаган болаларнинг жиноий муҳитга тортилишининг олдини олиш мақсадида ёшларга мўлжалланган турли хил ҳордиқ чиқариш муассасалари раҳбарлари ва бошқа масъул шахсларнинг ўрнатилган нормаларга риоя қилиши бўйича жавобгарлигини қўйиштириш ва бу борадаги ҳуқуқ-тарғиботни мустаҳкамлашга қаратилган қўшимчалар киритилди.

Айниқса, ёш авлодни вояга етказиш ва тарбиялаш борасида "Она ва бола скрининг маркази" Давлат дастурига кўра, кўплаб ирсий касалликларнинг олдини олиш ва даволашни юқори даражага кўтариш, болаларнинг ирсий хасталиклар билан ва нуқсонли туғилишини камайтириш имкони берилганлигининг ўзи ҳам наслимиз давомчиларига нисбатан кўрсатилган катта ғамхўрлик ифодаси бўлди.

Шундай экан, соғлом авлодни шакллантириш йўлида, энг аввало, маънан ва жисмонан баркамол оилани барпо этиш учун соғлом турмуш тарзига эришиш ва тиббий кўриқдан белгиланган муддатларда ўтиб туриш мақсадида мувофиқ бўлишни унутмаслигимиз, бу тушунчани фарзандларимиз онгига ҳам сингдириб бормоғимиз муҳим вазифалардан бири саналади. Қолаверса, бу — оталик ва оналикнинг муқаддас бурчи эканлигини унутмайлик. Зеро, ҳар бир юртнинг қудрати, энг аввало, шу замин фарзандларининг соғлиғи, баркамоллиги билан ўлчаниши аини ҳақиқатдир.

М. ХАЛИЛОВА,
Қизилтепа туман ФХДЁ бўлими мудири.

ҚАРОР ВА ИЖРО

Йилнинг тўрт фаслида ҳам бозорларимиз обод ва тўкин. Айниқса, мамлакатимизда фаолият кўрсатаётган барча бозорлар кейинги уч-тўрт йил ичида бутунлай қайтадан таъмирланиб, замонавий кўринишга эга бўлди. Шу маънода Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов томонидан 2010 йил 26 апрелда имзоланган «Деҳқон бозорлари ва савдо комплекслари фаолиятини ташкил қилишни янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарориди белгилаб берилганидек, юртимиз фаровонлиги равиш саналган бозорларимизда кўрсатилаётган хизмат турлари ва ҳажмларини кенгайтириш ҳамда улар-

ни ва аудио-видеокассеталарни тарқатишни такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги 2001 йил 29 июндаги қарорларида белгилаб берилган мақсад ва вазифалар мазкур соҳа ҳодимларига, шу жумладан, солиқ инспекцияси вакиллари зиммасига ҳам жиддий масъулият юклатган эди. Бу борада туманимиз ДСИ ходимлари ҳам тегишли тартибда режалаштирилган дастур асосида фаолият юритишмоқда. Масалан, жорий йилнинг январь ойида уюштирилган тадбирлар давомида учта ҳолатда ушбу қарорлар талаблари бузилиб, ноқонуний равишда 3071,5 минг сўмлик 1412 дона DVD ва CD дисклари савдо-сотиқ амалга оширилганлиги аниқланди ва қоидабузарларга

Ноқонуний фаолиятга чек қўйилади

га сифатсиз, қалбаки ва контрабанда йўли билан кириб келган маҳсулотларни сотишга йўл қўймаслик энг долзарб вазифалардан бирига айланди.

Айнан ана шу қарорда кўрсатиб ўтилган бўйича товарларнинг олиб кирилиши ва белгиланган тартибда божхона тўловлари тўланганлигини тасдиқловчи божхона декларацияси расмийлаштирилган санадан сўнг бир йил ўтгач, тайёр импорт истеъмол товарлари сотувга чиқарилиши ва чакана савдода сотилишига рухсат берилмаслиги белгилаб қўйилган. Мабоодо ана шу қоидалар бузилса, жиддий қоралар кўрилиши алоҳида таъкидлаб ўтилган. Ушбу қарор талабларидан келиб чиққан ҳолда фаолият юритаётган туманимиз ДСИ ходимлари бу борада қатор амалий ишларни амалга ошириб келишмоқда. Энг асосийси, бу муҳим ҳужжатнинг мазмун-моҳиятини тарғиб этиш бўйича барча зарурий тегишли тадбирлар ўтказилмоқда.

Шукур ТУРОПОВ,
Учтепа тумани ДСИ
бошлиғи ўринбосари в.б.

Бугунги кунда ҳар қандай жисмоний ва юридик шахслар томонидан амалга оширилаётган фаолият турлари қонунлар билан кафолатланган ҳамда ҳимояланган барчамизга маълум. Шу ўринда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг "Ўзбекистон Республикаси ва унинг ташқарисида гастроль-концерт фаолиятини, шунингдек, тўй, юбилей ва бошқа тантаналарда концерт хизмати кўрсатишни, грампластикалар, аудиокассеталар ва лазерли дискларни ишлаб чиқиш, ишлаб чиқариш, ёзиш, кўпайтириш ва сотиш фаолиятини лицензиялаш тўғрисидаги низоомларини тасдиқлаш ҳақида" қабул қилинган 2003 йил 11 ноябрдаги ҳамда "Гастроль-концерт фаолияти соҳасида солиқ солиш-

нисбатан тегишли қоралар кўрилди.

Камол МАҚСУДУҲҲАЕВ,
Сергели тумани ДСИ
шўба бошлиғи.

Ҳозирги кунда исталган кийим-кечак бозори ёки дўконларга кирсангиз, ҳоҳлаган нарсангизни топасиз. Энг эътиборли жиҳати, бугунги кунда четдан олиб келинаётган турли хилдаги маҳсулотларнинг республика-имиз ҳудудида қонуний равишда олиб келиниши кафолатланган. Бу борада ҳукуматимиз томонидан 2002 йил 6 майда қабул қилинган 154-сонли қарор талаблари ижроси тегишли идоралар томонидан изчил амалга оширилмоқда.

Масалан, Яққасарой тумани ДСИ ходимлари ҳудудимизга ноқонуний йўллар орқали импорт товарлар олиб кирилишининг олдини олиш мақсадида туман ҳокимлиги, маҳалла фуқаролар йиғинлари фаоллари, шу жумладан, бевосита шундай фаолият билан машғул бўлган жисмоний ва юридик шахслар, тадбиркорлар билан ўзаро ҳамкорликда иш юритаётганимиз яхши самара бермоқда. Бундан ташқари, мазкур қарор талабларига мувофиқ иш юритганимиз туфайли биргина ўтган йилнинг ўзида ноқонуний фаолиятга қўл урган шахслардан 78 млн. 800 минг сўмлик товарлар олиб қўйилган бўлса, шундан 27 млн. 400 минг сўмлик моллар давлат даромадидага сотувдан тушган маблағ бюджет ҳисобига ўтказилди. Солиқ нозирлари ўзларига бириктирилган жойлардаги фуқаролар ва хусусий тадбиркорлар билан мунтазам равишда тарғибот-ташвиқот ишларини олиб бorganликлари туфайли қонунбузилиш ҳолатларини кескин камайтирди.

Абдуманнон АЪЗАМОВ,
Яққасарой тумани ДСИ бош
давлат солиқ инспектори.

Мухтарама Гулбар ҚУРБОНОВА!

Сизни туғилган кунингиз билан чин қалбдан муборакбод этамиз. Заҳматли мураббийлик фаолиятингизда омадлар тилаймиз.

Ҳамкасбларингиз ва яқинларингиз
Қарши тумани Бешкент шаҳри

«ZENN-SHANS»

ИЛМИЙ ЎҚУВ МАРКАЗИ

Абитуриентларни олий ўқув юр்தларига ўқишга кириш учун қуйидаги фанлар бўйича тайёрлайди: кимё, биология, она тили ва адабиёти, математика, физика, инглиз тили, тарих, рус, немис тили. Машгулотларни фан докторлари, фан номзодлари ва дарсчилар муаллифлари олиб боради.

Марказ дарсларнинг юқори даражаси сифатига кафолат беради.

Назарий ва амалий машгулотлар махсус чуқурлаштирилган дастурлар асосида ҳамда «Ахборотнома»лар, илмий хабарлар билан бўйича ўтказилади. Ҳар бир фан ҳафтаига 3 марта 2 соатдан дарс жадвалига киритилади. Марказдан барча зарур дарслик ва ахборотномаларни сотиб олиш мумкин.

Машгулотлар сентябр ойидан бошлаб 1 августгача 11 ой давом этади. Дарслар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Охириги беш йилликда абитуриентларимиз 85-90% ўқишга қабул қилиндилар.

Натижалар билан марказда танишиш мумкин. Шунингдек, ушбу илмий ўқув марказида рус ва инглиз тилини ўрганиш курслари ҳам бор.

МАНЗИЛ: Тошкент шаҳри, Юнусобод тумани, 2-мавзе, 14-а уй (9 қаватли бинoning 1-қавати).
Мўлжал: Юнусобод, «Универсам» Бекети, «Юнусобод» бозори қаршисида. «Ўқтамбанк» енида.
ТЕЛЕФОНЛАР: 8(371) 221-35-56, 221-86-09.

«ЎҚТАМХОН-НУР» ЎҚУВ МАРКАЗИ

қуйидаги ўқув курсларга тақлиф этади:

Тикуччилик — 3 ой, бошловчилар — 6 ой.
Тўй ва оқшом либослари — 1-2 ой.
Аёллар костюм-шмиди, плаш-пальто — 1-2 ой.
Ҳамшира — 6 ой, 4 ойи ўқиш.
Ҳамшира (тезкор) — 3 ой.
Тиббий массаж — 2 ой, Нуқтали — 1 ой.
Торт ва пишириқлар — 2 ой.
Пишириқлар олий курси — 1 ой.
Уйғурча таомлар ва салатлар — 1 ой.
Аёллар саргарошлиғи — 3 ой.
Педикюр, маникюр — 1 ой.
Сартарошлик — 3 ой.
Тўй ва оқшом турмақлари ва макияж — 1 ой.

Бухгалтерия ҳисоби — 3 ой.

Элита парда ва чойшабар тикиш олий курси — 1 ой.

Сартарошлик — 2-3 ой (ўғил болалар учун).

Каштачилик — 3 ой (машинада вышивка).

Тўқувчилик — 2 ой.

Ўқишни тугатганларга ДИПЛОМ берилади.

МАНЗИЛ: Тошкент шаҳри Юнусобод тумани 3-мавзе, 1-уй, 31-хона.
Мўлжал: Юнусобод бозори оқсиди.
Тел: 8(371) 221-17-95, 221-77-72 (18⁰⁰), 225-97-93 18⁰⁰ дан 22⁰⁰ гача.

Инглиз тили — 3 ой, бошловчилар — 6 ой.

Рус тили — 3 ой, бошловчилар — 6 ой.

Бисер, яъни муқоқ тикиш — 2 ой.

Сунъий гул ясаш — 1-2 ой.

Компьютер сабоқлари — 2 ой. Интернет — 1 ой.

Арабча ва миллий рақс — 3 ой.

Барчаси амалиёт билан

Етоқхона мажхуд.

МАНЗИЛ: Ҳамза тумани Фарғона йўли кўчаси, Қўйил, 4-уй

40-хона. Тел: 1 (99897)

785-90-30 (кундузи)

Ҳаёт қизиқ-да. Ҳар ким экканини ўради, деганлари рост. Ахир, тинчлик, фаровонлик барқарор бўлган юртда ҳалол яшаб, ишлаб, ўз ризқини териб, умрини савобли ишларга сарфлаб юрганлар қанча. Улар ҳақида ҳеч ким ёмон мулоҳазага бормади, аксинча, ортидан яхши гап айтади. Лекин танганинг ҳам икки томони бўлганидек, баъзи "қахрамонлар" томонидан содир этилган жиноий ҳатти-ҳаракатлар бошқаларга сабоқ бўлишини эътиборга олиб, улар тўғрисида айрим тафсилотларни келтириб ўтмоқчимиз.

...Эндигина ўттиз ёшдан ўтган Н. Иброҳимова (исми-шарифлар ўзгартирилган) аввал ҳам судланган. Яъни 2007 йилнинг кузига жиноят ишлари бўйича Тошкент шаҳар Бектемир туман суди томонидан Ўзбекистон Республикаси Жиноят Кодексининг 25, 273-моддаси 5-қисми билан олти йил муддатга озодликдан маҳрум этиш жазосига ҳукми қилиниб, жазонинг қолган қисми ахлоқ тузатиш ишларига алмашти-

Номусга нарх қўйганлар

рилган. Аммо бу аёл ушбу турдаги жазо муддатини ўтаб туриб ҳам, жиноий йўл билан енгил даромад топиш, моддий бойлик орттириш мақсадида яна қасддан гиёҳвандлик воситалари билан қонунга хилоф тарзда муомала қилишдан иборат жиноятни содир этган.

Албатта, мамлакатимизда қабул қилинган ҳуқуқий ислохотларни ўзида мужассам этган барча қонунлар замирида инсоннинг шаъни, кадр-қимматини ҳимоя қилиш, шу билан бирга, йўл қўйилган жиддий хатолардан тегишли равишда сабоқ олишдан иборат қонуний талаблар ётади. Хўш, ана шундай инсонпарварлик туйғулари қадрланаётган жамиятда ўзига берилган имкониятлардан тўғри хулоса чиқармаган шахснинг бундай қилмишларини қандай баҳолаш мумкин?

Негаки, айнан ана шу Н. Иброҳимова орадан икки йил ўтгач, яъни 2009 йилнинг 8-9 декабрь кунлари яна қайта жиноят содир этди! У 8 декабрь кунги қўшни республика ҳудудидан контрабанда йўли билан олиб ўтилган оғу — "героин"ни 150 минг сўм эвазига шахси аниқланмаган кимса Нарғизга етказдириб берган. 10,58 гр.ли гиёҳвандлик воситасини эса 9 декабрь кунги Тошкентга олиб келиб, "Қўйлик" бозорида икки баравар юқори нархда пул-

ламоқчи бўлганида, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи идоралар томонидан қўлга олинган. Н. Иброҳимовадан топилган модда судга оид кимёвий экспертиза томонидан текшириб қўрилганида унинг таркибиди диасетилморфин мавжудлиги аниқланиб, бу модда гиёҳвандлик воситаси эканлиги тасдиқланди. Шу тариқа ўз нафсини ноқонуний йўллар орқали топилган пуллар билан қондормоқчи бўлган Н. Иброҳимова қилмишига яраша жазога тортилди...

"Одам савдоси"... Бу иборани эшитган ҳар қандай киши бир сесканиб тушиши табиий. Чунки ўз номи билан инсон шаъни, гурурини топташ билан боғлиқ бундай жиноят жабрдийдаларни дунё мисқисда кўпайиб бораётганлиги ташвишлendiri. Дарҳақиқат, ушбу долзарб муаммонинг олдини олиш ва унга қарши курашиш бўйича бизнинг мамлакатимизда ҳам қатор чора-тадбирлар қўрилаётганлиги натижасида йил сайин бу ноқонуний фаолият қурбонлари сони камайиб бормоқда. Лекин минг афсуски, юртдошларимиз орасида бундай мудҳиш жиноятга шерикчилик қилишдан ташқари ҳатто ўз миллатдошларини қабиҳ мақсадлари йўлида сотиб юборишдан тоймайдиганлар ҳам чиқаётгани янада ачинарлидир.

ҚИЛМИШ-ҚИДРИМИШ

...Опа-сингил Шохид ва Дилбар Қосимова(исм-шарифлари ўзгартирилган)лар ўзаро жиноий тил бириктириб, ёш қизларни Дубай шаҳрига турли хил баҳоналар билан жўнатиб, ўзларининг ғаразли мақсадларига етишиш учун ҳар қандай қингирликдан қай-тишмади.

Дилбар опасининг "топшириги"ни бажариш учун дастлаб 2008 йилнинг ёзида эндигина 17 ёшга кирган Дилфуза исмли қиз билан танишади. Уни роса авраб, "Россияда менежер бўлиб ишлайсан, ҳар ойда минг АҚШ доллари миқдорда иш ҳақи оласан" деб ишонтириб, ўзи яшаётган Бектемир туманидаги хонадонга чақириб, қўлидаги фуқаролик паспортини алдов йўли билан олиб қўйиб, уюшган гуруҳ раҳбари А. Шарипов ва шахси аниқланмаган Ҳ. исмли кимсага Дилфузани топганлигини хабар қилади. Шундан сўнг гуруҳ аъзолари ўзининг "одам савдоси" деб номланган жиноят қурбонига айланаётганини сезмаган Д. Олимовани ноқонуний йўллар орқали қўшни давлат ҳудудидан ўтказиб, кейин уни ишонтирган ҳолда БААга учуриб юборишади. У ёқда эса...

Бу орада, яъни кўп ўтмай жиноий гуруҳ аъзолари устидан Ўзбекистон Республикаси Жиноят Кодексининг 135-моддаси 3-қисми "а" ва "г" бандлари асосида жиноий иш қўзғатилиб, тергов ҳаракатлари бошлаб юборилади. Ниҳоят, суд ҳукми билан ушбу уюшган гуруҳ аъзолари устидан ҳукми чиқарилди...

Албатта, бир қарашда жиноятчилар ўз қилмишларига яраша жазога тортилишиди, ҳақиқат қарор топди. Бироқ жабрдийда — ҳали ўн гулидан бир гули очилмаган қўзнинг топталган инсонийлик шаъни, кадр-қимматини нима билан ўлчаш мумкин? Унинг оила аъзолари тортган азоб-уқубатлар-чи?

Шу ўринда ҳақли бир савол туғилади: Айнан "одам савдоси" деб номланган мудҳиш жиноят ортидан жабр чекаётганлар ҳақида турли оммавий ахборот воситаларида, жамоатчилик орасида ўтказилаётган урғулар, йиғинларда фуқаролар оғохликча қорланаётган бир пайтда нахотки ёнгинамизда содир бўлаётган жиноий ҳатти-ҳаракатлардан беҳабарми? Бундай аччиқ ва аламли воқеалар барчамизни ҳушёрликка қорлаши шарт.

Тимур ХУСАИНОВ,
Бектемир туман прокурори
ўринбосари,
Ҳамиджон РАҲМАТУЛЛАЕВ,
Бектемир туман прокурори
ёрдамчиси.

Оқ халатга тушган доғ

Шифокор деганда кўз олдимизга барчага бирдек ёрдам қўлини чўзувчи меҳрибон қиёфа гавдаланади. Лекин минг афсуски, Департаментнинг Тошкент шаҳар бошқармаси ходимлари томонидан ўтказилган навбатдаги тадбирда инсон соғлиғини рўқча қилиш эвазига пул талаб қилган таъмагирнинг жирканч қилмиши фош этилди.

Нафақат пойтахтимиз, балки мамлакатимизнинг энг йирик шифо масканларидан бирида жарроҳлик қилувчи, шу билан бирга кафедра ассистенти лавозимида фаолият юритувчи О. Бўриев (исм-шарифлар ўзгартирилган) ўз хизмат вазифасига кирувчи муайян ишни бажариш эвазига катта миқдорда пора олаётган вақтида қўлга олинди. У ёнига шифо истаб келган фуқаро С. Алиевнинг хасталиғи юзасидан "меъда 2/3 қисми резекцияси" операциясини ўтказиши лозим эди. Шу мақсадда беморнинг ўқаси М. Алиевдан керакли дори-дармон сотиб олиш ва хизмат кўрсатиш учун деб, қонунга хилоф равишда мўмайгина пул талаб қилди. Акасининг аҳолига ачинган ука илоҳиёлик туфайли, гарчи имконияти бўлмаса-да, бир амаллаб айтилган пулни шифокорга олиб келади. Гиппократ қасамини унутган О. Бўриев эса, операциядан сўнг ўз хизмат хонасида М. Алиевдан 400 минг сўм миқдордаги пулни қуртдай санаб олди. Лекин унинг ҳаром лўқмаси ўзига насиб қилмади. Оқ халатга доғ туширган шифокор Ўзбекистон Республикаси Жиноят Кодексининг тегишли моддаларига қўра айбдор деб топилди ва жазога тортилди.

Сарвар РАҲМОНКУЛОВ,
Бош прокуратура ҳузуридаги
СВОЖЖДЛКК Департаменти
Тошкент шаҳар Бошқармаси
катта инспектори.

Кредит киссага эмас, кассага топширилади!

Ҳар ким экканини ўради. Пушаймонлик жавобгарликдан озод қилмаслиги барчамизга бирдек маълум. Аммо "Қиличбек" МЧЖнинг мансабдор шахслари мана шу оддий ҳақиқатнинг ҳам мағзини чакмаган қўринади. Ушбу корхона фаолияти юзасидан ўтказилган текширув шундай хулосага келишимизга сабаб бўлди...

Жамият раҳбари Аҳмедова маиший хизматни ривожлантириш учун Халқ банкнинг Тошкент шаҳар бўлимидан 120 миллион сўм миқдорда кредит олганида ниятларин катта эди. Гаровга Собир Раҳимов (ҳозирги Олмазор) тумани, М. Ғолиб кўчасидаги бинони қўйиб, кредит маблағига кўп миқдорда кўри ювиш воситалари сотиб олишни режалаштирди.

Тез орада танишлар ҳам топилди. "Файз қурувчи сервис" ҳамда "Ғуломжон омад-барақа" МЧЖлари билан келишиб, кредит маблағини нақдлаштириб олиш мақсадида юқори ликвидли ҳисобланган товарлар, маиший техникалар сотиб олади. Давлат солиқ инспекциясига эса, нотўғри ҳисоботлар топшириб, бюджетга тушиши керак бўлган 4.800 минг сўмлик ағона солиқ тўловини қасддан яширади.

Бундан ташқари, текширув давомида корхона томонидан бир неча йил давомида жуда кўп миқдордаги солиқ ва бошқа мажбурий тўловлар тўланмагани аниқланди. Раҳбар Аҳмедова томонидан 141.841.500 сўмлик кўрсатилган хизматлар ва бажарилган ишлар бўйича ҳеч қандай ҳужжат тақдим этилмаган. Шунингдек, корхона фаолияти давомида қарийб 120 миллион сўмлик пул маблағи тегишли банк муассасасига инкассация қилинмаган.

Қатор қонунбузариқларга йўл қўйган жамият раҳбарига нисбатан жиноят иши қўзғатилди.

Фуркат ИСМОИЛОВ,
Бош прокуратура ҳузуридаги
СВОЖЖДЛКК Департаменти
Тошкент шаҳар Бошқармаси
катта тафтишчиси.

Ўтган йили ўқигандим, "Оила ва жамият"да бир журналист кейинги уч-тўрт йил орасида нафақат ёшлар, балки катталар ўртасида ҳам "сотка касаллиги" кенг тарқалиб, қулайлиги билан бирга баъзан қўнғилини хира қиладиган томонлари ҳам борлигини кўйини ёзган эди.

Яқинда ўзим гувоҳ бўлган ушбу воқеани эшитинг: автобусда бир дугона билан кетаётгандик. Ичкари кўпм тирбанд эмас. Бир маҳал ёши элликлардан ўтган киши қайсидир бекатдан чиқди. Аввал у ёқ бу ёққа аланглаб, жой қидирди. Кейин ўртараққа ўтиб, ўттиз ёшлардаги жувон ўтирган ўриндик ёнига борди. Ҳалиги аёл телефонда ким биландир пичирлаб гаплашаётганди. Ўша эркак қутилмаганда бақириб кетса денг: "Ҳозирги ёшларда инсоф қолмади, ҳеч бўлмаса ёшимни ҳурмат қилмайсанми? Намунча телефонга ёпишасан?" Ҳамма шу томонга қараб қолди. Ўнғайсиз ҳолатга тушган жувон сакраб ўрнидан турди-да, "Ўэр, амаки, кўрмабман, марҳамат ўтиринг" дея сал нарига кетди. Ястаниб

"Уяли" телефон уятлими?

ўтирган киши бир пайт чўнтагидан телефони олиб, рақам терди: " Эшмат,

қалайсан? Бугун сенинг навбатингми? Ҳа, қизталоқ, ўлиб турган жойдамасан, оқидан ҳам, қизилиданам олавер, бугун ярим тунгча маишат экан-да!"

Хох ишонинг, хох ишонманг, бу кимсанинг айтган бошқа гапларини ёзишга тил бормайди. Яна шунча одамнинг кўзи ўнгиде уялмай-нетмай телефонда вайсаётган киши ҳозиргина ўзича танбех берган, фарзанди тенги аёлининг олдида неча пуллик обрўга эга бўлди, дерсиз Бу ёғи ҳали ҳолва экан. Озгина вақт ўтгач, менимча у аёли билан гаплашди шекилли, шунақа оҳанда сурбетларча сўкиндики, айтишга тил, ёзишга қалам бардош беролмайди...

Биз яна кўча-кўйда "сотка касали"га йўлиққан ёшларни айблаймиз, катталарнинг ўзлари-чи? Панду насихат қилишни қойиллатишди, "Бугунги ёшлар айниб кетди, на иззатини, на ҳурматни билади ва... ҳоҳазо" Танганинг ҳам икки томони бор бўлганидек, аввал бизнинг ўзимиз

ТААССУФ

жуда арзимас туюлса-да, оддийгина у "уяли"ми ёки уйдағими, барибир, телефонда гаплашиш маданиятини ўрганайлик. Бу ҳам ҳар қандай инсоннинг ахлоқ-одоб бобидаги қиёфасини белгилайдиган мезонлардан биттасидир.

Нима деймиз, янги аср авлодларининг бахти, камолоти шуки, улар бутунлай ангиланаётган, ўзгараётган ва глобаллашаётган давр билан баб-баравар ҳамнафас, ҳамқадам яшаётти, воёга етишяпти. У интернет бўладими, телефонми, барибир яшин тезлигида тарқалаётган ва онгу тафаккуримизга ўзига "ва" ва "и" лари билан таъсир кўрсатаётган тараққиёт маҳсуллари сизу бизнинг Кўнгил аталмиш дунёмизга даҳл қилмасин. Янаям соддароқ тилда айтадиган бўлсак, "уяли" телефон уятга ўрин қолдирмасин. Айтинса, жамоатчилик орасида обрўимизни сақлайлик.

Нилуфар УСМОНОВА,
Тошкент банк коллежи ўқитувчиси.

Кўришганда:

- Ассалому алайкум!
- Ваалайкум ассалом.
- Яхшимисиз?
- Ўзингиз тузукмисиз?
- Бола-чакалар омонми?
- Тузук, ўзларидан сўрасак...

Сафар, зиёратдан қайтганда:

- Зиёратлар қабул бўлсин!
- Муроднинг ҳосил бўлсин.

Меҳмонга:

- Хуш келибсиз! (Хуш кўрдик)
- Хушвақт бўлинг.

Йўловчи:

- Йўл бўлсин?
- Бир бозорга тушиб чиқай...
- Йўлингизни берсин.

Ўзбек нима дейди?

Устоз аллома Озод Шарафидинов ёзган бир мақолада "Мақол ва маталларда, турли ибораларда аждодларимизнинг қай тарзда яшагани, қанақа расм-русумларга амал қилгани муҳрлиб қолган. ...лигига алоҳида урғу бериб ўтганлиги бежиз эмас. "Ўзбек удумлари", "Ўзбекнинг гапи қизик" деб номланган китоблар муаллифи, адабиётшунос олим Махмуд Сатторов яқинда тахририятимизга "Ўзбек нима дейди?" деб номланган туркум асосида тўплаётган-рисоласидан намуналар тақдим этди. Унда халқимиз кимларга, қандай вазият ва ҳолатларга қарата нима дегани, бу нақл, ибора, мақол, сўз бирикмаси хикматларда қандай маънони кўзда тутгани ҳақида атрофлича мулоҳаза юритилган. Биз бугундан эътиборан газетамиз саҳифаларида ушбу туркум мабаладан парчалар эълон қилиб боришни режалаштирдик.

БОҚИЙ МЕРОС

Бошга савдо тушганда:

- Оллоҳ сабр берсин.
- Мушқулнингиз осон бўлсин.
- Ойнинг ўн беши қоронғу бўлса, ўн беши ёруғ...

Ёмон нафас (ният) эшитганда:

- Оғзингдан чиқиб, ёқанга ёпишсин...
- Нафасингни ел (шамол) учирсин...
- Нафасингни иссиқ қил.

Янги ой чиққанда:

- Етказганингга шукр.
- Янаги ойларга ҳам тўрт кўз тугал, эсон-омонликда етиб юрайлик.

Янги мева тановулида:

- Қулоққа олиб, ё бошдан ярим айлантириб, оғизга соларкан: "Омонлик-сомонлик, янаги шу кунларга ҳам етиб юрайлик..." дейилади.

Янги либос кийганда:

- Муборак бўлсин. Эгингизда тўзисин, тепкилаб-тепкилаб кийинг...
- Раҳмат. (мутойиба билан) бой топса, қутлуг бўлсин, камбағалга қайдан олдинг экан-да...

(Давоми бора)

**Филология фанлари номзоиди
Махмуд САТТОВ тайёрлади.**

АЖИБ ОЛАМ • АЖИБ ОЛАМ • АЖИБ ОЛАМ

Сувости меҳмонхонаси

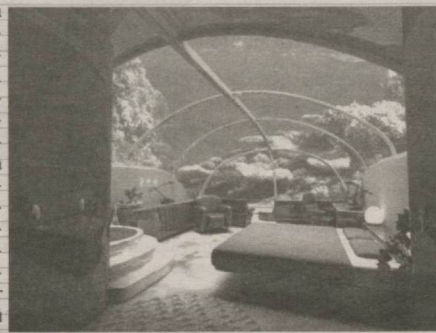
Бундай жой нафақат денгиз бўйича мутахассислар учун, балки сувости дунёси ишқибозлари учун ҳам ниҳоятда қизиқарли бўлиши шубҳасиз. Ахир, яқин-яқинларгача сув остидаги уйлар ҳақида фақат орзу қилиш ёки фантастик китоблардагина ўқиш мумкин эди. Лекин "Жул(Верн)нинг денгиз ости қароргоҳи" (Jules' Undersea Lodge) деб номланган меҳмонхонага ташиф буюрсангиз, бу орзуингиз ижобат бўлди деяверинг.

Американинг Флорида шатаига қарашли Ки Ларго ороли яқинидаги бу меҳмонхонага кириш учун акваланг костюмини кийиб, сув остига, 7 метр чуқурликка шўнғий олсангиз бўлгани. Албатта, шундай ниятингиз бўлса, шўнғишдан олдин сиздан сув остида сузиш бўйича мувофиқлаштириш курсининг маш-гулотларида қатнашишингиз талаб этилади.

Ушбу денгиз ости айвони меҳмонхонага айлантирилишдан олдин узоқ йиллар давомида Пуэрто-Риконинг минтақавий шельфини ўрганишга мўлжалланган илмий-тадқиқот лабораторияси ва-зифасини ўтаган эди.

Бугун дунё сайёҳларини ҳайратга солаётган ушбу меҳмонхонада бор-йўғи иккита дам оладиган хона мавжуд. Хоналарга жами олти киши жойлашиши мумкин. Ҳар бир хона барча зарурий жиҳозларга эга — юмшоқ ётоқ мебели, митти ошхона, ювиниш хонаси, кондиционер, кутубхона, телефон, кабель телевидениеси, DVD ва мусиқа маркази ва ҳоказо. Хоналар катта яхлит ойналардан иборат бўлиб, бу ерда дам олувчилар ойна орқали ажойиб манзаралар — ранг-баранг сув ўтлари, ажойиб денгиз жониворларини кўришлари мумкин. Меҳмонхонанинг бир кунлик ижара нархи 1295 доллар. Бу ерда никоҳ тўйларини ўтказишга ҳам буюртмалар тушиб туради.

Наргиза СИДДИҚОВА тайёрлади.

— Раҳмат, мушқулнингиз осон бўлсин.

Нон тишлаётган болага:

- Ўзини юзинга қилиб егин, болам, савоб бўлади... Увоғини ерга туширма.

Сафарга отланганга:

- Ой бориб, омон қайтинг...

Йўлга чиққанга:

- Йўлингиз бехатар бўлсин.

Дард-ташвиш чекиб турган кишига:

- Оллоҳ шифо берсин.
- Бу кунлар ҳам ўтади.
- Насиб этса, кўрмагандек бўлиб кетасиз...
- Дард берган давосиниям беради.

моқчи бўлиб, ишхонасига бордим. Мени кўриб, терс ўгирилиб олди. Йиғлаб-йиғлаб ортимга қайтдим. Эшитишимча "Мен уйланмасам, Шоҳсанам ҳам турмушга чиқмайди", деб битта боласи бор аёл билан яшаётган экан. Шунга ҳам мана, беш йил бўлди. **Ёшим 31 да.** Маълумотим ўрта махсус. Мени тушунадиган, диёнати эркак учраса, мустаҳкам оила қурмоқчиман.

**ШОХСАНАМ,
Хоразм вилояти".**

"Шокирга ота-онамининг раъйига қараб турмушга чикувдим. Аввалига бинойидек яшадик. Ўғлимиз туғилди. Нима бўлди-ю, у ичкиликка ружу қўйди. Маст бўлганида таниб бўлмас даражада ўзгариб, қўлига иллинг нарсани отиб, кўни-кўшилларнинг ҳам тинчини бузадиган одат чиқарди. Чарчаб ҳолдан тойган, тўғри келган жойда ухлаб қоларди. Бир кунни тоғам ўғлининг тўйига айтиб келди. Шокир дарвозахонада бир аҳволда ухлаб ётганди. Ер ёрилса, ерга кириб кетгудай ҳолатда уялиб кетдим. Тоғам менинг аҳволимни кўриб, қайта-қайта ух тортди ва "Поччамнинг бундан хабари борми?" деб сўради. Мен "йўк", дегандай бош иргадим. Мени бундай ташлаб қўямаслигини айтиб жahl билан чиқиб кетди. Олти ой ўтгач, ота-онам

мени ўғлим билан бирга уйланишга олиб келишди. Шокир боласидан бирор мартаям хабар олмади. Бир йилдан сўнг охири қонуний ажрашдик.

Икки-уч жойдан совчилар сўрашганди, ўғлимни ўғай отанинг қош-қовоғига қаратмайман, деб унамадим. Йиллар оқар сув экан-да. Ниҳоят, ўғлимни уйлантирдим. Невараларим туғилди. Келиним ақли, ҳушли. Минг афсуски, тақдирни қаранг, ўғлим отасига тортди. У ҳам ичкиликка ружу қўйди. Уни маст ҳолатда кўрсам, дунё кўзимга кўринмай кетади. **Ёшим 53да.** Маълумотим ўрта-маҳсус. Уй-жойим етарли. 60 ёшгача бўлган, фарзандлари ташвишидан қутулган, қадримга етадиган, иймонли инсон учраса, турмушга чиқмоқчиман.

**ЖАМИЛА,
Тошкент вилояти".**

"Зайнабни ўртоғимникига пичан ўримига хашарга борганимда кўриб қолганман. Сочлари майдалаб ўрилган қўшни қиз уларникига ховуздан сув олгани чиққанди. Шу-шу, дўстимникига серкатнов бўлиб, уни обдон суриштирдим. Ҳеч кимга унаштирилмагани, ёқтирган йигити йўқлигини билиб, танишишга астойдил киришдим. Зайнаб ишлайдиган касалхонага бориб йўлини пойладим. Охи-

ри ниятимга етдим. У ҳам мени ёқтириб қолди. Лекин онам "У қизни келин қилмайман", деб оёқ тираб олди. Онамнинг розилигини олгунча бошимни кимларга эгмадим. Холам бунинг удасидан чиқди. Онам Зайнаб фақат кундузи ишласин деб шарт қўйди. Тўйимиз бўлди. Ниҳоятда бахтли эдим. Кетма-кет фарзандларимиз туғилди. Тиним билмай ишладим. Дангиллама ховли-жой қилдим. Болаларимни, хотинимни қўғирчоқдай кийинтирдим, уларни зориктирмай дедим. Қадримни билмади. Зайнабнинг ёши бир жойга борганида феъли айнаиди, йўқ жойдан жанжал чиқаришни одат қилди. Ҳаммага қулғу бўлиб, ажрашиш учун судга ариза бердим. **Ёшим 57 да.** Оддий ишчман. Уй-жойим етарли. 50 ёшгача бўлган, вафодор, қадримга етадиган, оқ кўнгли, бефарзанд аёл учраса, хабар берсангиз.

**ХОЛМУРОД,
Самарқанд вилояти".**

"Ота-онамининг беш қиздан кейин туғилган ёлғиз ўғли эдим. Ишқичилик пайтида ўрик терман деб шохдан йиқилиб тушиб, оёғим синганди. Вақтида касалхонага олиб боришмаган. Бир табиб ўзи билганича даво-лаган, оқибатда, оқсққлибни юрадиган бўлиб қолганман. Ушанда 6-синфда ўқирдим. Мак-

табни аъло баҳоларга тугатгач, педагогика институтининг сиртки бўлимига ўқишга кирдим. Мактабда дарс бериб юрган кезларим кишлоғимизга Салима исмли қиз ҳамшира бўлиб ишга келди. У ёлғиз яшаيدиган Қумри холаникида ижарада турарди. Эшитишимча, Салима ота-онасидан автохалокат туфайли бир кунда айрилган экан. Шундан сўнг тоғасининг қарамоғида яшабди. Келиноийси унга кўп азоб берибди. Онам шу қизни келин қилиш ниятида эканлигини айтди. У менга қийналгани туфайли турмушга чиқилишни хохламаслигини, севиб-севилиб оила қурмоқчилигини онамга тушунтирдим. Онам ушанда "Шундай қизни қўлдан чиқараяпсан", деб мендан жahl қилқанди. Тақдир қўшилиса, чиқариб қўяр йўлига, деганлари бор гап экан. Салима билан бир-биримизни ёқтириб қолдик. Эрта баҳорда тўйимиз бўлди. Қизимиз туғилди. Қисматни қарангки, Салима қизимизни дунёга келтириб, ўзи бу дунёдан ўтиб қолди. Қизим 5 ёшга тўлганида қайта уйланишга қарор қилдим. "Оила ва жамият" газетасига ёрдам сўраб, хат орқали ҳужжатларимни юбордим. Оёғи туғма ногирон, қашқадарёлик Мавлуда исмли қизнинг телефон рақамини беришди. Учрашдик. Яқинларимизга маъқул бўлди. Она меҳрига зор бўлган қизимга ҳам Мавлуда жуда маъқул тушди. Қайта бахтимни топгандек бўлдим. Сизлардан бир умр миннатдорман.

**МУРОД,
Навоий вилояти".**

Эргаш ака билан кўп йиллардан бўён битта жамоада ишлаймиз. Серфарзанд одамлигини, камтарона турмуш кечиршини биламиз. Биз ишлайдиган автокорхона хусусийлаштирилганидан кейин жуда кўплар киракашликка ўтиб кетишган бўлса-да, у киши ҳамон жамоат транспортини ҳайдаб юрибди. Яқинда қизиқ бир воқеа рўй берди.

Ўн беш миллионнинг эгаси

Гап шундаки, биз ҳайдовчилар автопаркдан сахар беш ярим олтиларда белгиланган манзил томон жўнаймиз. Ўша куни Эргаш ака тонгда йўлдан кетаётган, шундоққина асфальт йўлнинг устида катта бир кути ётганини кўриб қолибди. Тушиб қараса, оғиргина. Ичида қандайдир қозғолар ё ҳужжатлар борга ўхшайди деб, уни очиб ҳам қўрмасдан автобусга солиб қўйибди. Кун бўйи ишини қилган, одам ташиган. Сменани топшириш пайтида эса бўлган воқеани бизга айтиб, мабодо кути ичигади нарсалар ҳужжат бўлса, қаерга топшириш кераклигини ё эгасини толамиз, сизлар гувоҳ бўласизлар, деб очди. Не кўз билан кўрайликки, каттагина картон кутининг ичи тўла пуллар экан. Азбаройи қизиқчанимиз учун ҳатто эринмасдан санаб ҳам кўрдик. Нақ ўн беш мил-

дан кимдир Эргаш акага, "Сизга худонинг ўзи қарашибди, яқинда ўғлимни уйлантиришим керак деб қарз кўтармоқчи бўлиб юрдингиз, мана шу пулни тўйга ишлатинг", деб ўзича маслаҳат берганди, бировнинг дилини оғритиб кўрмаган Эргаш ака шунақанги туюқиб кетдики...

Ахйир ярим тун бўлишига қарамай, милицияга бориб, топилган кутини топ-

Диккат, янги рукн:

БИЗ БИЛМАГАН ҚАҲРАМОН

шириб келдик. Орадан бир ҳафта ўтгач, ишонамизга барваста икки киши келиб, Эргаш акани сўрашди. Аввалига ҳайрон бўлдик. Кейин ўзлари айтиб қолишди: улар ака-ука тижоратчилар бўлиб, ҳалиги пуллари яқиндагина автоҳалокатга учраб қазо қилган бир дўстларининг оиласига ёрдам сифатида олиб боришга келишди. Ўйлаб қолдиришган экан. Бошлиғимиз ҳузурга кириб чиқишди (Эргаш ака рейсда эди). Эртаси куни корхонамизда йиғилиш ўтказилиб, бу савобталаб инсонга қайта-қайта раҳматлар айtilди.

Бир ойдан сўнг Эргаш ака ўғлини уйлантирди. Барчамиз тўйда иштирок этиб, ёшларга бахт тилдик. Ва ишонасизми, шундай инсон билан дўстлигимиздан аянам фахрланиб кетдик.

Ш. РАСУЛОВ,
ҳайдовчи.

ТАХРИРИЯТДАН:

Ҳаётда оддий инсонийлик бурчини бажариб юрган одамлар қанчадан-қанча. Баъзан сизга унутилмас яхшилик қилганларнинг ҳатто исмини ҳам билмаймиз.

Ушбу рукнда ана шундай фидойи, яхшилик қилганларни ҳақида воқеалар ёритиб борилади. Биз билмаган қаҳрамонни Сиз билишингиз мумкин. Бу ҳақда мактуб йўллаган, ёки таҳририятга қўнғирсоқ қилинг.

Тел: (8371)233-28-20,
237-21-82.

БИРНИ КЎРИБ ФИКР ҚИЛ...

кийинган гўзал қиз кутиб олиб, бир пиёладан қаҳва узатди-да, мақсадларини сўради.

— Уэр, сал кеч қолдинглар-ку, гуруҳ тўлиб бўлди энди, — деди у бийронгина. Зиёданнинг бирдан ранги ўзгарди. Лекин сир бермай, дарҳол ўзини ўнглаб олди-да:

— Жон, сингилжон, наҳот биттагина ўрин топилмаса-я? Узоқ йўл юриб

— Хайрият-е, илоё келмасин-да, раҳмат, қачон келайлик бўлмаса? — бараварига савол беришди эр-хотинлар.

— Марҳамат, ҳужжатлар тайёрлаш тартиби билан танишинг. Хорижа уч йил муддатга ишга юборамиз. Шу муддат давомида миқозимизни ҳар томонлама ҳимоя қилиш қафолатини оламиз...

Азамат ходима тақдим этган рус ва инглиз тилидаги ҳужжатларнинг у ёқ-бу ёғини айлантириб кўрди. Лекин тушунмади. Ходиманинг «лицензия», «кафолат» деган сўзларининг ўзиёқ ундаги шубҳаларни йўқотган эди.

Эртаси куни Зиёда тоғасидан 400 минг, Азамат ҳам орасидан 200 минг сўм қарз кўтаришди. Етмай қолган 250 минг эса савдогар қўшнисидан сўрашди. «Фирма» вақилиси айтган маблағ топилди.

— Ойига 500 АҚШ долларидан маош беришаркан, бир ойдаёқ қарзлардан қутулсан, — деди Азамат тўла ишонч билан.

Бир ойдан сўнг Азамат хорижа жўнаб кетди. Йигит бечора то балиқчилик фермасига ишга жойлашиб, икки ой давомида кечая кундуз ишлагунига қадар боғлаб алданганини, мусофир юртда беғоналарга қул каби сотилганини англамади, аникроғи, ишонамади, ишоналмади. Афсуски...

Бир ярим йил деганда абгор холда, тўғрироғи, бир қақасиз юртимизга қайтиб келган Азамат уйига эмас, тўппа-тўғри ҳалиги товламачилар ин қурган манзил сари чопди. Не кўз билан кўрсинки, бундай «фирма»дан ном-нишон ҳам йўқ эди. Гуё ҳамма кўрган азоб-изтироблари кўркинчи тушда содир бўлгандек, туюлди унга...

Шахло ИСМОИЛЖОН қизи.

СПОРТ СПОРТ СПОРТ

Кучлилар финалда

Пойтахтимизда шахмат бўйича эркалар ўртасидаги Ўзбекистон чемпионати биринчи лигасининг ярим финал босқичи якунланди. Юз нафардан зиёд шахматчи дона сурган мусобақада кучли олтиликдан жой олган шахмат усталари биринчи лигасининг финал босқичида олий лига йўлнамалари учун курашни давом эттирадиган бўлди.

Ўн бир турдан иборат мусобақа сўнггида

мағлубиятга учрамаган икки шахматчи — Олег Артеменко ва ФИДЕ устаси Талгат Губайдуллин ўзаро куч синашди. Т.Губайдулинда ушбу учрашув олдиндан биринчи ўринга кўтарилиш имконияти бор эди. Лекин у мусобақада пешқадамлик қилаётган рақибини енголмади ва дурангага розилик берди. Натижада Олег Артеменко олти галаба ва беш дуранг билан жами 8,5 очко жамғариб, мусобакани биринчи ўринда якунлади. Т.Губайдуллин эса чемпионатда мағлубиятга учрамаган бўлса-да, совринли ўринлардан бенасиб қолди.

Иккинчи ўрин тақдири етти яримтадан очко жамғарган Элбек Каримов ҳамда Борис Лебедев ўртасидаги партияда ҳал бўлди. Оқ донларда ўйнаган Э.Каримов рақибини мот қилди ва очколари сонини саккиз яримтага етказди. Лекин у қўшимча кўрсаткичларга кўра, Олег Артеменконини олдинга ўтказиб юборишга мажбур бўлди.

Учинчи ўринга саккизтадан очко жамғарган уч шахматчи даъвогарлик қилди. Дастлабки турлардан пешқадамлар сафида борган Иброҳим Каримов сўнгги учрашувда Улғубек Тиллаевни мот қилиб, кучли учликдаги жойини сақлаб қолди.

Кучли олтиликка кирган ФИДЕ устаси Талгат Губайдуллин, Сирожиддин Нажиiddинов ва Махсум Бозоров ҳам финал босқичига йўланма олди ва олий лигага чиқиш учун курашни давом эттиради.

ЕЧЛ финалининг

«арзон» чипталари

УЕФА ташкилоти Европа лигасининг финали учун чипталар нарҳини эълон қилди. Унга кўра, энг арзон чипталарнинг нарҳи 68 доллар бўлса, энг қиммати 185 доллар.

Қизиги шундаки, бу қиймат Чемпионлар лигасининг финали учун энг арзон чиптасидан ҳам арзондир. Чемпионлар лигасининг финалидаги энг арзон чипта 235 доллар. Бундай нарх футбол мутахассислари орасида норозиликни келтириб чиқарган. Арсен Венгер ва Карло Анчелотти каби мураббийлар ҳам УЕФАдан чипталар учун нарх навоини қайта кўриб чиқишни сўраб мурожаат қилган.

Европа лигасининг финали Дублин шаҳрида 18 май куни «Лэнсдоун Роуд» стадионида бўлиб ўтади. Чемпионлар лигасининг финали эса, Лондондаги «Уэмбли»да 28 май куни бўлади.

Интернет манбалари асосида
Илҳом ЖУМАНОВ тайёрлади.

Фирибгарлар «фирма»си

нонларини таъна билан тутқазадиган бўлиб қолишди. Эр-хотиннинг эса дарди ичида, бундай «ўткинчи инкироз»га чидашдан бошқа иложини йўқ эди. Аммо бир куни уларга «омад» кулиб боқди!

Хуллас, Зиёда кўчадаги дўкондан сотиб олган хусусий газеталардан бирини қувонганича кўтариб келди.

— Дадаси, манави эълонни ўқинг. Янги очилган фирма одамларни хорижа ишга жўнатаркан. Озгина пул тўланса кифоя, деб ёзибди. Қолган харажатлар маош ҳисобидан ушлаб қолинар экан. Яхши-я?!

Азамат хотини оғзидан бол томиб мактаётган газетани қўлига олиб, рекламалар ичидан ҳалиги фирма ҳақидаги маълумотни қайта-қайта ўқиб чиқди. — Ҳужжатлар тайёрлаш учун 300 доллар тўлаш керак экан, қаердан оламиз шуна пулни? — деб юзланди аёлига. У ҳам шоша-пиша:

— Аввал тезроққина бориб гаплашайлик-чи. Ана, ёзилибди-ку, ўринлар чекланган, — деб жавоб берди.

Тўшдан кейиноқ эр-хотин шаҳар томон йўлга тушишди. Сўраб-сўраб ўша «фирма»ни ҳам топиб боришди. Уларни шинамгина хонада кўгирчоқдек

келдик, ёрдам беринг, илтимос, рози қиламиз сизниям, деб туриб олди.

Қиз қошларини чимирганча, жилмайди:

— Мен фирма президентида бир сўраб қўрай-чи...

Орадан беш дақиқача вақт ўтгач, секин чиқиб келди-да, эр-хотинга тушунтира кетди:

— Битта ариза эгаси ҳужжатларини ҳали тўғрилаб келмабди, агар шу одам эртагача келмаса, ўрнига сизни жўнатишимиз мумкин экан. Бошқа йўли йўқ.

Муассислар: Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси, «Болалар ва оилаларни қўллаб-қувватлаш» ассоциацияси (Болалар жамғармаси) ва «Соғлом авлод учун» халқаро жамғармаси

Бош муҳаррир: Норқобил ЖАЛИЛОВ

Таҳририятга келган кўлөзмалар муаллифларга қайтарилмайди. Реклама материаллари учун таҳририят жавобгар эмас.

«Шарк» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди. Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41-уй. Босишга топшириш вақти — 15:00. Босишга топширилди — 15:00.

E-mail: oilavajamiyat@sakor.uz

Web-site: oilavajamiyat.uz

МАНЗИЛИМИЗ:

Тошкент — 700000

Амир Темур кўчаси,

1-тор кўча, 2-уй

Мўлжал: Олой

бозори ёнида

ОБУНА ИНДЕКСИ — 176

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0169-рақам билан 11.01.07да рўйхатга олинган. Буюртма Г — 232. Формати А-3, ҳажми 2 табак. Адади — 11242. Навбатчи муҳаррир — Фаррух ЖАББОРОВ. Саҳифаловчи — Оқил РАҲМОНОВ. Мухасшидлар — Саидгани САЙДАЛИМОВ, Мафтуна МИНГБОЕВА.

ISSN 2010-7609

1 2 3 5